

63. évf., 2009. XII. 10., ára 50 dinár

37

Jó Pajtás

Luca: december 13.

Jó Pajtás

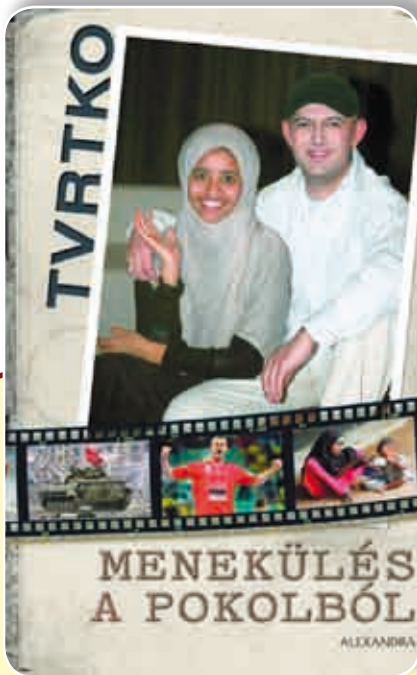
Szilva-Szilva Győztesen Válassz!

A jövő heti Jó Pajtás címdoldala és posztere

A hét képe

Totálkárosra törte az olasz rendőrség a legdrágább autóját, egy csaknem 18 millió dinárt érő Lamborghinit. A sportkocsiban ülő két rendőr könnyebben megsérült. Az autót az olasz autópálya-rendőrség a Lamborghini gyártól kapta ajándékba nem is olyan nagyon régen, hogy fölvehessék a versenyt a kitűnő minőségű autópályákon száguldozó jobbnál-jobb gépkocsikkal. Az abszurdum az egész esetben az, hogy a baleset esős időben, de egyáltalán nem nagy sebességnél történt: a rendőrautó megpróbálta elkerülni az elé vágó autóval való ütközést, közben megcsúszott, és két másik autóval ütközve vált ócskavassá...

December 15-én 18,00 órai kezdettel Szabadkán a régi városháza dísztermében érdekesnek ígérkező előadáson vehetnek részt az érdeklődők: a Pokoli Történetek – Mennyei Történetek avagy két óra alatt a Föld körül címmel

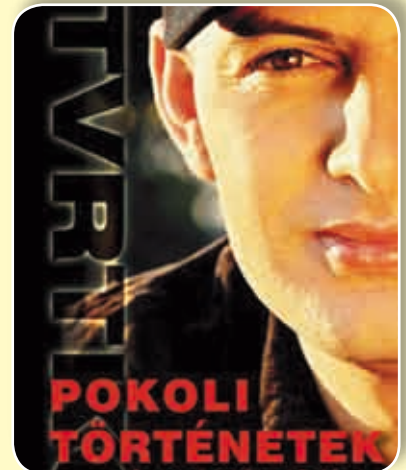
Szenczy Sándor és Vujity Tvrtrko tart előadást.

Egy lelkész és egy riporter – két öntudatos világjáró bemutatja a közönségnek Észak-Korea zárt világát, Csecsenföld küzdelmeit, a lepratelepek nyomorát, az egyszerű ember hatalmas küzdelmeit.

Sándor testvér és Tvrtrko immár több száz alkalommal töltötték meg színültig az előadótermet. Sok tízezer ember szemébe csaltak már könnyeket, nevetették, gondolkodtatták el a hallgatóságot. Érdekes műsornak ígérkezik!

(Beküldte:

Nyúl Máté olvasónk, e-mail-ben)

*Fagy apó most a vidéken szaladgál,
siet, mégis megáll minden kisháznál.
Az eresze jégcsapokat kopácsol,
az ablakra jégvirágot varázsol.*

*A tavacsját jégpáncélba burkolja,
a lurkókat korcsolyázni kicsalja.
Domboldalra vastagít most hómezőt,
lesiklásra buzdítja a síelőt.*

*Sok gyerek vív egymással ma hócsatát,
a másik meg szánkójával nekilát,
lesiklani árokpartról, jaj, de jó,
ha felborulsz, vizes páncélt ad a hó.*

...

Itt a szünet, s vele együtt remélhetjük, hogy vastag hóréteg fedi majd az utcákat, dombokat, s lehet majd csúszkálni, szánkózni, síelni, mint ahogyan Pataki Edit is írja A tél örömei című versében. Mert sokkal többet ér kint a jó levegő mozogni, mint bent a számítógépes játékkal játszani.

A péterrévei Samu Mihály iskola tanulói ezen a véleményen vannak. Ők is várják már a havat, a szünetet. Név szerint: a nyolcadikos **Bene Szanella, Beretka Kornél, Takács Enikő, Fábrián Diana, Mester Szabolcs, a hetedikes Papp Edina, Németh Anett, a hatodikos Iván Anetta, Pátrik Andrea és Gecső Edina.**

– Közel lakunk a Tiszához – kezd a mesélésbe Kornél –, s számunkra nagy öröm, ha itt a szünet, s sok hó esik. Ereszkedhetünk a

töltésen szánkóval, szalmával tömött zsákkal. A hógolyózást is kedveljük nagyon, ha meg befagy a Bara, korcsolyázhatunk is.

– Mikor befagy a Bara, mi is sokat korcsolyázunk – mondja Szanella –, s jól elszórakozunk majd. Várom én is a szünetet, az lesz a jó, hogy nem kell korán kelni.

– Én is nagyon várom már a szünetet – folytatja Edina –, mert olyan sok a tanulivaló, az ellenőrző, egy kicsit ki szeretném pihenni magamat. Nem kell majd korán kelni! A barátnőmmel jól elszórakozunk, ha esik a hó, szánkózni megyünk. Nagy öröm számomra a karácsony, az újév várása. A mamámat is meglátogatom.

– Nekem is nagy öröm, mikor esik a hó – jelenti ki Anett –, meg a téli ünnepek: a karácsony, az újév. Emlékszem, két éve, éjfélkor esett a hó, nagyon örültünk. Akkor van a születésnapom is. Ilyenkor összejönnek a barátaim, barátnőim. Télen járok a Szép szó táborba is, nagy öröm számomra, mikor találkozom az ismerősökkel.

– Mi is szeretjük, mikor sok hó esik – teszi hozzá Diana –, ilyenkor a gyerekek mind kint vannak, s a beszélgetésünktől, nevetésünktől hangos az utca. Hóembert építünk, hócsatákat szervezünk. Egyszer két-három szánkót is összekötöttünk, s a fiúk húztak bennünket. Jó lenne, ha az idén is esne már sok hó, mert szeretünk kint játszani.

Anettát a hegyek vonzzák. Ugyanis, aki egyszer megtanul síelni, az mindig visszakívánkozik a hegyekbe. Mert nincs attól szebb, jobb, mint siklani lefelé a lejtőkön.

– A Zlataron voltunk telelni – meséli Anetta –, anyu barátnője tanított meg a síelés alapjaira: fordulni, fékezni, fölállni... S mikor már jól ment, felmehettem a fölvonóval, emlékszem, csákányossal mentem először. Azóta már voltam a Zlataron, csak nem télen. Szeretnék újra elmenni oda síelni. Itthon is jó, ha esik a hó, mert apukám fölújította a dédtatám régi nagyszánkóját, s az utca gyerekeit traktorral szokta húzni.

– Mi is, mikor nagyobb hó volt – teszi hozzá Andrea –, összekötöttük a szánkókat, apukám traktorral elhúzott bennünket egész Pecesorig. Nagy volt az öröm, sokat nevtünk...

– Enikő is az újévet várja, mert akkor jó bulik vannak, meg persze a szünetet.

– Tavaly a fiúk szervezték meg az újévvárást – mondja Enikő. – Az idén már hívtak több helyre is. Azt hiszem, a barátnőimmel várjuk majd az újévet.

– Én is várom az újévet – kapcsolódik a beszélgetésbe Szabolcs –, s én is emlékszem, tavalyelőtt, újévkor, mikor esett a hó, örömmünkben kimentünk focizni. Jó lenne, ha az idén is esne. Most is szervezünk újévvárást, de csak fiúk lesznek...

Edinának pizsamapartit csinálnak a szünetben.

– Esténként összehívom majd a barátnőket – tervezi Edina –, s mindenki pizsamában jön majd el. Zenét hallgatunk, traccsolunk, jól elszórakozunk. Napközben, ha befagy a Bara, biztosan, lemegyünk korcsolyázni.

Kívánjuk, hogy a szünet alatt minél több hó essen!

A tél örömei

Koncz Erzsébet

Egymás szemében (2.)

Pletykások és szépek – avagy beszéljünk a lányokról

A Jó Pajtás múlt heti számában a lányok és fiúk közti jellembeli különbségeket kezdtük boncolgatni. Akkor a lányok mondták el, szerintük milyenek a fiúk, és mik a legjellemzőbb tulajdonságaik, és az erősebbik nem bizony hideget, meleget egyaránt kapott. Nos, úgy igazságos, hogy most a fiúkat kérdezzük meg a lányok természetét illetően, akik természetesen merőben mások, mint ők. Hogy miben rejlenek ezek a különbségek? Melyek a lányok legjobb és legrosszabb tulajdonságai? A két nem közötti különbségekről szóló sok-sok viccnek, és bölcs mondásnak van-e igazságalapja? Mindjárt kiderül.

A szabadkai Miroslav Antić iskola tanulóival, pontosabban öt fiúval beszélgettünk a lányokról. A hetedikes **Kovács Olivér** és **Palkovics Kornél**, valamint a nyolcadikos **Mezei Arnold**, **Purucki Csaba** és **Koszorús Ferenc** vállalkoztak rá, hogy az érem másik felét is bemutatassuk.

– Az első, ami eszembe jut a lányokról, hogy nem segítenek ellenőrzőíráskor. Ilyen szempontból maguknak valók. Ugyanakkor óra után meg lehet velük beszélni azokat a dolgokat, amiket nem értünk. Jellemző rájuk, hogy mindenkit kibeszélnek, pletykások, különféle csoportokat alakítanak ki, így elkülönülnek azok, akik rosszabb, illetve jobb tanulók, vagy akik idevalósiai, illetve más városból jöttek, egymás között viszont nem barátkoznak. Ilyen a fiúk körében nincsen. Mindenképpen előny, hogy adnak magukra, van stílusuk és jól néznek ki. Szeretem, ha egy lány szép és persze legyen okos is, mert akkor felnézek rá. Ha barátságról van szó, fontosnak tartom, hogy megbízható legyen, és ne beszéljen ki a hátam mögött. Habár teljesen más egy lánnyal barátkozni, már maga a beszélge-

tés tárgya is egészen más, sőt vannak dolgok, amikről velük egyáltalán nem lehet beszélni – mondja Arnold.

Csaba, bevallása szerint egyelőre még nem nagyon foglalkozik a lányokkal, bár mint kiderült, neki is igen határozott véleménye van róluk.

– Osztom Arnold meglátását. Nagyon is jellemző, hogy csoportokat alakítanak ki, és a legtöbbjük pletykás. Elég sokat adnak a külsőségekre, sokáig tart, míg eldöntik, mit vegyenek fel, míg a fiúknak elég néhány perc. Sokáig készülődnek és elég sokat foglalkoznak magukkal. Nem zavarna, de van egy húgom, aki ezt csinálja. Rá például jellemző, hogy szétdobálja, széthagyja a cuccait, elég rendetlen, és ez is zavaró, bár szerintem ez a legtöbb lányra nem annyira jellemző. Jó tulajdonságuk, hogy segítőkészek és komolyabbak, mint mi, szépek és stílusosak. Szerintem fontos, hogy egy lány nyugodt legyen és türelmes, és ne akarjon irigyíteni – véli Csaba.

Nincs új a nap alatt! Olivér is elsősorban a csoportokra szakadást és a pletykálkodást emeli ki, mint a lányok legfőbb rossz tulajdonságait. Ami viszont szerintem mindenképpen előny, ha egy lány nyugodt, türelmes és megértő.

– Bizonyos esetekben nagyon különbözünk egymástól, más dolgokban pedig a fiúk és a lányok teljesen egyetértenek. Fontos, hogy a lányok tolerálják a sport iránti érdeklődésünket, a legtöbbjük ezt meg is teszi, és ez jó. Vagyis a lányok megértőek tudnak lenni, és mi is igyekszünk elviselni az ő szeszélyeiket. Előnynek tartom, hogy legtöbbjük szorgalmas és nem rendetlen. Lány barátom nincs, bár szerintem létezik fiú-lány közötti barátság. Jó tulajdonságaik közé tartozik, hogy okosak, segítőkészek, és néhány dologról lehet velük

beszélgetni. Az évek során ez majd gondolom változni fog, és akkor más témák is szóba kerülhetnek majd – mondja Olivér.

– A mi osztályunkban nincsenek ilyen csoportok, mint amit a többiek említettek. Azt tapasztaltam, hogy általában rá lehet bízni a lányokra bizonyos titkokat, vagyis ebből a szempontból megbízhatóak és persze szépek is. Van humorérzékük, értenek a divathoz, és ha akarják, még a fiús dolgokhoz is nagyon jól értenek. Sajnos csak kevesen foglalkoznak azokkal a dolgokkal, amik minket érdekelnek, ezért mindenképpen előny, ha például szeretik a focit vagy az autót. Számomra fontos, hogy tolerálja azokat a dolgokat, melyek nekem sokat jelentenek, illetve, hogy a szépség mellett okos is legyen. Úgy gondolom, időnként a lányok helyesebben látnak mindent, és igazat kell nekik adni, sőt sokszor adnak jó tanácsot. Viszont nem hiszem, hogy mély barátságot lehet velük kialakítani, mert sok dologról nem lehet velük beszélgetni – állítja Feri.

– A lányok szerintem szorgalmasabbak, mint mi, és jobban odafigyelnek a rendre és a környezetükre. A divatmániájuk egy bizonyos ponton túl akár idegesítő lehet, bár nincs abban semmi rossz, hogy adnak magukra. Engem legalábbis nem zavar, ha nem viszik túlzásba. Úgy gondolom, hogy a lány barátaimban megvannak azok a tulajdonságok, amik fontosak, mint a megbízhatóság, továbbá sok dologról lehet velük beszélgetni. Azt is meghallgatják, ami nekünk, fiúknak fontos, bár ők nem értenek hozzá, és elég jó tanácsokat adnak. Ha szerelemről van szó, biztos, hogy inkább a lányokhoz fordulok segítségért. Szerintem a suliban többségében normálisak a lányok, és nincs velük gond – jelenti ki Kornél.

Sztojánovity Livia

Vigasztalan őszi panoráma

A falut elhagyva a késő őszi, meglehetősen vigasztalan látványt nyújtó kultúrtáj tárul elénk. A mezei utak mentén kopaszán állnak a fák, sárgásan a fonnyadt fűszálak, pacsirtaszó helyett csak a varjak kárognak, és a legelő felett alacsonyan repülő kékes rétihéját látunk. Amikor valami miatt megállunk, váratlanul mezei nyúl pattan fel a közelünkben, és magát lesunyva olyan gyorsan menekül, mintha az életéért kellene futnia. Ha ellenben nyugodt léptekkel megyünk tovább, valószínűleg a vackán marad, de a hirtelen megtorpanó ember veszélyt sejtet, ezért menekül. Ha távcsővel követjük az útját, látjuk, hogy futása egy idő után lassul, az addig lesimitott fülei újra felfelé állnak, majd az állat megáll és hátrafelé figyel. Néha két lábra is ágaskodik. Miután teljesen körbelát (a látómezeje 360 fokos), semmi sem kerüli el a figyelmét. Körbelátása teszi lehetővé, hogy ha például – ami gyakran előfordul – kóbor kutyák veszik üldözőbe, menekülés közben is folyamatosan szemmel tarthatja üldözőit. A mezei nyúl egyetlen védekezési lehetősége a futás, testfelépítése is ehhez idomult. Kisebb rokona, az üregi nyúl (a házi nyúlfajták őse) ezzel szemben földfelszín alatti üregében keres menedéket. Csak rövid ideig, zezugosan fut, amíg a lakásának a bejáratát el nem éri. Jól érzékelteti az eltérő menekülési stratégiát a lábaik közti különbség is. Míg az üregi nyúl hátsó lábának hossza 75–95 milliméter, addig a mezei nyúlé 130–155 milliméter.

Az üregi nyulat azonban nem menti meg minden ellenségétől föld alatti búvóhelye. A karcsú testű hermelin például könnyedén követi a mélybe, s a saját vackában öli meg. A friss mozgású, kecses kis ragadozó hazánkban elsősorban a nedvesebb térségeket, a csatornák környékét, a mélyebben fekvő, öreg fűzfákkal tarkított területeket kedveli, de felbukkan a települések közelében is. A zsákmány után kutató állatot mágnesként vonzza az egér cincogása. Előfordult, hogy teljesen nyíltan álltam, tehát jól láthatott, a cincogást hallva mégis tíz lépésnyire jött hozzám. Nyilvánvalóan felismerte bennem az embert, de ösztönös félelménél is nagyobb, erősebb volta zsákmányszerzési vágy. A hermelin az Alpoktól délre fekvő tájakon egész évben a menyétéhez hasonló, vörhenyesbarna bundát visel, csak a farka hegye fekete. Közép-Európában, de különösen az északi országokban azonban viszonylag rövid vedlés után fehér téli ruhát ölt, ám a farkvége ekkor is fekete marad. Ez a „színeváltozás” a havasi nyúléhoz vagy a hófajdokéhoz hasonlóan a téli, hópaplanos tájhoz való alkalmazkodás megnyilvánulása. A téli ruhás hermelin az egyik legsebbebb hazai ragadozónk. Tavasszal újra vedlik – ez a folyamat hosszabb, és gyakran láthatunk barnásan foltos, „tarka” példányokat.

Amikor az első hó leesik, és fehérre változik a határ, több megfigyelési lehetőség kínálkozik. Könnyebben és távolabbról észrevehetjük a kocogó rókát, a figyelő őzeket vagy a télire csapatokba verődő kenderikéket és tengelicéket. Sok állattal találkozhatunk az elhagyott napraforgótáblákon. A seregnyi szétszóródott mag, a hóból félig kilátszó napraforgótányérok az apró rágcsálókat csalogatják, őket egerészölyvek, áttelelő vörös vércsék, nagy örgébicsek és kékes rétihéják követik. Rendszeresen látogatják az ilyen táblákat a zöldikék, a fenyőpintyek és más magevő madarak, de nyomukban felbukkan a karvaly, és a tundrák felől télire idelátogató kis sólyom is.

A havas fák között járva néha hosszú percekig egyetlen hangot sem hallunk. Aztán felhangzik a szajkó rekedt vészkiáltása, az egyik tölgy vastkos ágán nagy fakopáncs kopog elmélyülten, a magas ágakon tenyésző sárga fagyöngy mellől léprigó száll el hangos cserregéssel. Ahol sok a fagyöngy, ott minden télen gyülekeznek a léprigók, és egészen tavaszig a ragacsos bogyókkal táplálkoznak. Jelenlétüket jellegzetes cserregésük mellett a hóra potyogtatott sárga bogyók és sárgás ürülékük is elárulja. A léprigó azzal, hogy az ürüléke néha az ágakra pottyan, terjeszti is a fagyöngyöt.

Ahol lucfenyvesbe érünk, kisebb a hó, sőt, akár száraz, túlevelű avart is taposhatunk. A sűrűn ültetett fák között azonban nem könnyű az előrehaladás, mert mindenütt száraz ágak állják utunkat. Amikor a gyors növekedés során az állomány bezáródik, már csak a korona kap elegendő fényt az asszimiláláshoz, és először a legalul levő, később a középső ágak is egymás után elszáradnak. A lucosokban néha csapatosan napaloznak az erdei fülesbaglyok; jelenlétükről a földön heverő sok köpet is árulkodik. A lerágott és ugyancsak a földön talált tobozok viszont a mókus tevékenységére utalnak.

Nálunk is mind gyakrabban telepítik az Alpokban és a Kárpátokban őshonos európai vörösfenyőt. A 40 méteres magasságot is elérő fa, a többi hazai túlevelűvel ellentétben, lombhullató. Mielőtt azonban ősszel levetné a túlevelleit, azok vörhenyes árnyalatú arany-sárgára változnak, és csodálatos látványt nyújtanak. Tojásdad alakú, viszonylag kis tobozai csoportosan ülnek az ágakon, és éveikig a fán maradhatnak.

Messzire hangzó „korr-korr” jelzi, hogy hollópár repül át az erdő felett. A holló okos, tanulékony madár. Tapasztalatból tudja például, hogy a téli erdőben folyó vadászatok során elhangzó lövések gyakran táplálékot jelentenek számára, ezért nemegyszer tucatnyi vagy még több fekete madár kering az erdő felett az emberek távozására várva. A magasban repülő hollót jellegzetes hangja mellett ék alakú farkáról is felismerhetjük. A közte és az ugyancsak fekete vetési varjú közti nagyságkülönbség a magasban keringő madarak esetében elenyészik.

A parkokban a havazást követően letakarítják a sétatutakat, és a látogatók egy része műanyag flakonokat felfüggesztve rendszeresen eteti a madarakat, elsősorban a télire is itthon maradót cingéket. Ha valaki ilyen parkban sétál, megfigyelheti az ágakon hintázó etetők alatt a kihulló szemekre várakozó vetési varjakat, de azt is, hogy a mókusok is rendszeresen látogatják a napraforgóval teli flakonokat. Végigszaladnak az ágon, leereszkednek a himbálódzó flakonhoz, és a nyílásához telepedve falatoznak. A cingék és a fekete rigók gyakran a sétatutak mentén álló dróthálós szemétgyűjtőkben keresgélnek, míg az áttelelő vörösbegyek a legsűrűbb bokrok alatt vagy a csőrepedésből származó vízfolyások körül képződött tocsogós részeken próbálnak némi táplálékhoz jutni.

Sch. E.

Ne ijeszd meg a görényt!

Európai görény

járásban, s a saját teste mentén indul el visszafelé. Nem okoz nehézséget neki az sem, hogy az elülső részével hanyatt forduljon, míg a hátsó fél hasmánt marad. A felszínen görbült háttal, jellegzetes, hullámzó mozgással közlekedik. Ha izgalomba jön, merev testtel oldalazva ugrál, furcsa képet vágva és makogó hangot adva – ez a „harci tánc” azonban nem fenyegetést, inkább lelkesedést fejez ki.

A háziásított vadászgörénynek az utóbbi években egyre több rajongója van, és görénybarát klubok is alakultak. Az állatfelszereléseket árusító üzletek is kiszolgálják az új igényeket: nemcsak „összkomfortos” ketrec, hám és póráz, hanem különleges, cső alakú mászóka, sőt függőágy is kapható számára. A kedvencként tartott állat éppúgy szobatisztaságra szoktatható, mint a macska, és elfogadja a konzerv macskaeledelt, bár a

Ha valakit cicának vagy nyuszinak neveznek, az kedveskedésnek számít, ám akit görénynek titulálnak, az cseppet sem tekinti ezt hízelgőnek. A görény kedves pofája, puha bundája, mókás viselkedése mosolyra fakasztja az embert, ám nevének említésére ez fintorgássá torzul, hiszen mindenkinek ugyanaz jut róla eszébe: rossz szagú!

A görény kedvezőtlen híre nem teljesen alaptalan ugyan, de büdösségét erősen eltúlozzák. Kétségtelen, hogy sok más ragadozóhoz hasonlóan rendelkezik bűzmirigyekkel, ezt a rettegett vegyi fegyvert azonban csak életveszélyben, halálfélelemben veti be. „Békeidőben” azonban testszaga egyáltalán nem kellemetlen, hanem enyhén édeskés, pézsmás illat. A görénynek persze nem a szag az egyetlen védekezőeszköze: ha sarokba szorítják, és valóban küzdeni kényszerül, keményen harap is.

Ha beszabadul a tyúkólba, rettentő mézszárlást végez. Ezért a hazai gazdák egykor tűzzel-vassal irtották, a Földközi-tenger mellékének lakói azonban már évezredekkel ezelőtt rájöttek arra, miként fordíthatják a saját hasznukra ezt a féktelen ösztönt. A háziásított görényt üregi nyúl vadászatára, valamint rágcsálóirtásra használták.

Hogy a nevének van-e köze a „görbe, görbül, gördül” szavak gyökeréhez, azt biztosan nem tudni, de alapos okkal felté-

Amerikai vadászgörény

telezhető. Ennek a kisragadozónak hosszú, megnyúlt hétgerince ugyanis elképesztően hajlékony. Egész testalkata a föld alatti vadászathoz idomult. Kurta lábain könnyedén befurakodik a legszűkebb patkánylyukba is, és ha valamiért visszakoznia kell, akkor sem jön zavarba: egyszerűen hajtókanyart vesz a

„valódi” hús jobban megfelel neki. Kedves, szórakoztató, játékos társ, de tartása, nevelése némi időráfordítást és felkészültséget igényel. Egészen kicsi korban kell leszoktatni a harapásról, napi több óra mozgáshetőséget kell biztosítani számára, és ami a legfontosabb: nem tanácsos megijeszteni...

A 35. szám Állatkirakat oldalán állatnevekkel is kapcsolatos nyelvi feladványt közzeltünk. Azt ígértük, hogy a megfejtők között jutalmat sorsolunk ki. A szerencse Palotás Sámuel óbecsei olvasónknak kedvezett. Íme a megfejtése: 1. hóka – fóka, 2. rák – mák, 3. páva – láva, 4. darázs – varázs, 5. medve – kedve, 6. cincér – pincér, 7. vas – sas, 8. béka – Réka, 9. rest – nyest, 10. csík – gyík, 11. fűrgé – ürge, 12. sáska – táska.

HOROG

Vörösszárnyú keszeg

Scardinius erythrophthalmus (Linnaeus, 1758)

Ismertetőjegyek. Közepesen magas, oldalról lapított testű hal, hát- és hasvonala hasonlóan ívelt. Hátúszója, melyben az osztott sugarak száma 8–9, a hasúszó alapjánál hátrébb kezdődik. Farkalatti úszójában 9–12 elágazó sugár van. Szája kicsi, felső állású. Szemgyűrűje sárgásfehér vagy narancsos, benne olykor piciny, vérpíros pettyek láthatók. Pikkelyei erősek, számuk az oldalon 38–42. A nagyobb példányok úszói – főként a fark- és az anális úszó – élénkpirosak. Jól fejlett példányai 20–25, kivételesen 30 cm hosszúságot érnek el.

Hasonló fajok. Leginkább a bodorkával téveszthető össze, de annak szája csúcsba nyíló, és hátúszója a hasúszó alapja fölött kezdődik. A leánykoncér szája félig alsó állású, oldalon 44–49 pikkely van, és ennek hátúszója is a hasúszó alapja fölött indul. A jászkeszeg pikkelyei apróbbak, számuk az oldalon 55–60. A sujtásos kűsz anális úszója hosszabb, 15–17 osztott sugár van benne.

Környezet. Elsősorban állóvízi hal, legnépesebb állományai a sekély tavakban és víztározókban, az előregedett holtágakban és a mocsarakban alakulnak ki. Kisebb számban a nagyobb folyók már-

Fotó: Aleksandar Bajić

na- és dévérzónájában, illetve a kis folyók sügérzónájában is megtalálható, de természetesen a nyugodtabb vízrezeken.

Táplálék. Kisebb csapatokban járva keresi táplálékát a hínárfoltok szélén vagy a part közelében, többnyire a víz felső rétegében. Planktonszervezetek és egyéb vízi gerinctelenek mellett jelentős mértékben fogyaszt fonalas algákat, növényi hajtásokat, rügyeket és magvakat.

Szaporodás. Áprilistól júniusig, 15–18 fokos vízben szaporodik. Ikráit a vízinövények felszín közelében lévő hajtásaira rakja. Az ikraszemek átmérője 1–1,7 mm, számuk 100–200 ezer. A hímek 2, a nőstények 3 éves korban válnak ivaréretté.

Elterjedés. Európai és nyugat-ázsiai elterjedésű őshonos halunk, amely a Pireneusoktól kezdve az Ob vízrendszeréig mindenütt megtalálható az alkalmas vizekben.

Jelentőség. Nagyobb jelentősége sem halászati, sem horgászati szempontból nincs, bár a zsákmányban kisebb számban előfordul. Húsa szálkás, de irdalva és átsütve jóízű halétel.

Harka Ákos-Sallai Zoltán:
Magyarország halfaunája című könyv nyomán

A legyezésnek, a legyező horgászásnak vidékünkön is egyre több művelője akad. Ezt a horgászmodszert elsősorban pisztrángos vizeken alkalmazzák, ám pisztráng meg pénzes pér hiányában más halak esetében is sikeresen alkalmazható. A legyezést tartják a legsportosabb, legkifinomultabb horgászmodszernek.

Azért kell éppen a vörösszárnyú keszeg ismertetésekor erről a halfogási módszerről szót ejteni, mert az említett hal sikeresen horogra csalható általa. Tekintettel arra, hogy a vörösszárnyú a vízfelszín közelében keresi táplálékát, olyan műlegeket kell használni, amelyek ebben a vízrétegben fejtenek ki csalogató hatást.

A műlegezésnek óriási előnye más módszerekkel szemben, hogy az ügyes horgász a helyszínen tud olyan műleget kötni, amely az éppen rajzó rovarokat vagy azok lárváit utánozza élethűen.

A horgászmodszert – vagy ahogyan a horgászok viccelődve mondani szokták: műfaj – egyik jeles művelőjét, **Ljubomir Pejčićet**, többen is megismerhettük. Az elmúlt idény során ugyanis a Halvédelmi és Haltani Társaság tagjaként részt vett a Zentán tartott előadáson. Ekkor a Pána partján bemutatta, hogyan alkalmazható a legyezés a síkvidék kis állóvizein. Az ott és akkor fogott vörösszárnyú semmiképpen sem mondhatók kapitális példányoknak. A legyezők számára azonban nem a hal mérete a perdöntő, hanem az a tény, hogy ügyességükkel túljártak a hal eszén. Zsákmányukat – mi sem természetesebb – rendszerint azonnal és sértetlenül visszaengedik.

Zentai pajtások és tanáraik a haltaniakkal

Ljubo a Pánából kifogott vörösszárnyúval és egy kilegyezett pisztrángsügérrel

December 10.

Ma Judit, Lívia napja van.

Judit

Héber eredetű név. Jelentése: Judeából származó nő.

Lívia

A Líviusz férfinév női párja. Jelentése tisztázatlan, talán: ólomszürke, kékes, vagy: irigy, rosszakaratú.

1948. december 10. (61 éve emlékezünk meg róla)

Az emberi jogok napja. 1948-ban fogadta el az ENSZ közgyűlése az emberi jogokról szóló egyetemes nyilatkozatot. Ennek emlékére az ENSZ 1950. december 4-i közgyűlése december 10-ét az Emberi Jogok Napjává nyilvánította.

1520. december 10. (489 éve történt)

Luther Márton nyilvánosan elégette a pápa kiátkozó bulláját, és ezzel végleg szakított a katolikus egyházzal. Az Ágoston-rendi szerzetes, a szász választófejedelemség biblia-magyarász professzora 1517. október 31-én Wittenbergben közzétett 95 tézisével indította el a reformációt, amely súlyos tudati válságot okozott a nyugati kereszténységben és az egységes egyház evangélikus és katolikus egyházra szakadt. Luther téziseiben elutasította a búcsúcédulák árusítását, elítélte a búcsúgyakorlatát, illetve a búcsúval való visszaéléseket, bírálta a bűnök pénzzel való megváltását. Luthert a pápa kiátkozta és kiközösítette, III. (Bölcs) Frigyes szász választófejedelem védelme alatt élt Wartburgban, ahol 1522-ben lefordította németre az Újszövetséget.

December 11.

Ma Árpád, Artúr, Dániel, Szabin napja van.

Dániel

Héber eredetű bibliai név. Jelentése: Isten a bírám.

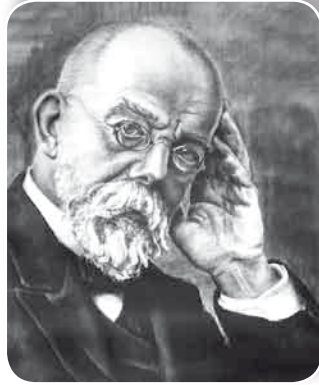
Szabin

Latin eredetű név, a Sabinus névből származik. Jelentése: a szabinok népéhez tartozó férfi.

1946 (63 éve történt)

Megalapították az UNICEF-et, amelyet a gyermeki jogok védelmére és a világ leginkább rászoruló gyerekeinek a megsegítésére hoztak létre.

1843 (166 éve történt)

Clausthalban megszületett Robert Koch Nobel-díjas német bakteriológus, aki felfedezte a tuberkulózisbacilust és a kolera kórokozóját.

December 12.

Ma Gabriella, Franciska, Johanna, Bulcsú napja van.

Franciska

A latin Franciscus (magyarul: Ferenc) férfinév női párja. Jelentése: Francia

Bulcsú

Ismeretlen eredetű régi magyar személynév. A török eredetű magyar búcsú és bocsat szavakkal való összefüggése erősen vitatott.

1476. december 12. (533 éve történt)

Aragóniai Beatrixot magyar királynévá koronázták Székesfehérvárott. Hunyadi Mátyás második felesége volt.

1901 (108 éve történt)

Guglielmo Marconi (később Nobel-díjas) fizikus, sikeresen végrehajtotta azt a kísérletet, mely során az Atlanti-óceán egyik partjáról a másikra adott és fogadott rádióadást.

December 13.

Ma Luca, Otília, Elza, Lúcia, Enid napja van.

Luca

A Lúcia régi magyar formája.

Enid

Kelta, walesi, angol eredetű név. Jelentése: élet, lélek.

1895 (114 éve történt)

Meghalt Jedlik Ányos István bencés pap, fizikus, az elektromotor, a szódavíz-előállító készülék és a dinamó feltalálója.

1894 (115 éve történt)

Meghalt Xantus János természettudós, utazó-felfedező, a Budapesti Állat- és Növénykert megalapítója.

December 14.

Ma Szilárda, Szilárd, Bertold napja van.

Szilárd

Magyar nyelvújítási alkotás a Konstantin magyarítására, amely a latin cons-tans szóból ered. Jelentése: állhatatos, szilárd.

Bertold

Germán eredetű, elemeinek jelentése: fényes, híres, uralkodó, tevékeny, egyes magyarzatok szerint pompával uralkodó.

1503. december 14. (506 éve történt)

Megszületett Nostradamus (eredeti nevén: Michel de Nostredame) francia orvos és asztrológus jóvendőmondó. Orvosként a pestis leküzdéséért harcolt, de ebből nem tudott megélni, így egy obszervatóriumot állított fel. 1555-ben megjelentette Prophéties című művét, amely jóvendőléseket tartalmazott történelmi eseményekkel, találmányokkal és katasztrófákkal kapcsolatban. Megjósolta, hogy II. Henriket egy lovagi tornán halálos baleset éri. Amikor ez beigazolódott, általánosan elismerték, és híres jóvendőmondó lett, akinek jóslatai máig is hatnak.

1911. december 14. (98 éve történt)

Roald Amundsen norvég felfedező elsőként érte el a Déli-sarkot. Harmencöt nappal megelőzte Robert F. Scott kapitányt, akivel közel egy időben indultak el.

December 15.

Ma Valér, Dezső, Mária napja van.

Valér

Latin eredetű név, a Valerius családnévből származik. Jelentése: erős, egészséges.

Dezső

A latin Desiderius névből származik, melynek kicsinyítő képzős formája a Dezső. Jelentése: kívánt, óhajtott gyermek.

1928. december 15. (81 éve történt)

Bécsben megszületett Friedensreich Hundertwasser (eredeti nevén: Friedrich Stowasser) osztrák művész. A transzautomatizmus elméletének kifejlesztője, amelyet látványgrammatikává fejlesztett. Megjelentetett manifestumai: Penészesség Manifestum: Az építészeti racionalizmus ellen, Les Orties, Los van Loos, Jó reggelt város – Vérző város, Jogod az ablakokhoz – Tiszteletadásod a fáknak, Nana Hiku Mizu, A szín a városépítészetben, Apartmanház terve Bécs városának.

37 (1972 éve történt)

Megszületett Claudius Drusus Germanicus Caesar Nero, Róma császára (54–68).

December 16.

Ma Etelka, Aletta, Tihamér, Beáta, Özséb napja van.

Aletta

Az Adelheid fríz és németalföldi formájának átvétele, amely német eredetű név. Elemeinek jelentése: nemes + alak, személy.

Özséb

Görög, latinosított eredetű név, az Eusebius névnek a rövidült, magyar formája, jelentése istenfélő, jámbor.

1882. december 16. (127 éve történt)

Kecskeméten megszületett Kodály Zoltán, a világhírű magyar zenepedagógus, zeneszerző és népdalgyűjtő. Igen fiatalon és önéből tanult meg négyféle hangszeren játszani. Tizennyolc éves korától a bölcsészkarral párhuzamosan a Zeneakadémiára is járt, ahol 25 évesen már tanárként dolgozott. Zenedarabjain könnyen felismerhető, hogy érdeklődésének alapja elsősorban a magyar népdal és népzene volt. Kortársával és barátjával, Bartók Bélával együtt hosszú évekig járták a magyar falvakat, hogy összegyűjtsék a még fellelhető népdalokat. 1967-ben halt meg.

1938 (71 éve történt)

Megszületett Liv Ullmann norvég színésznő, rendező, aki férje, Ingmar Bergman filmjeiben játszott, 1980 óta pedig az UNICEF jószolgálati nagykövete.

Claudius Drusus Germanicus Caesar Nero, Róma császára (54–68)

A közkeletű felfogás szerint a római történelem legvéresebb császára volt, de a valóságban a kép árnyaltabb. Nero művelt ember volt – fiatalon a híres filozófus, Seneca tanította, aki a császár mellett állt később is –, s uralkodása kezdetén számos üdvös intézkedést hozott, megerősítette például a senatus tekintélyét, visszaadta Görögország szabadságát, és békét teremtett a Keleten. Később azonban egyre sötétebb rémuralmat vezetett be Rómában, mégis rendkívüli népszerűségnek örvendett a nép körében. Ennek az volt az oka, hogy áldozatait elsősorban az előkelők, a gazdagok soraiból választotta, s ezt némi kaján kárörömmel nyugtázták a szegények. Az se nagyon rázta meg a népet, hogy a saját anyját is megölette, mert Agrippina is ritka gonosz fúria volt, s azon is csak

kuncogtak, hogy erkölcstelen felesége, a kacer boszorkány, Poppaea hasából részegen kirúgta a gyereket. Nerót az utókor sokszor gúnyolta betegesen zsarnoki természetével ellentétes lírai alkata miatt, pedig minden bi-

zonnal tehetséges költőnek számított, szívesen énekelt, és kortársai szerint nem volt rossz hangja. Művészi ambícióit később főként akkor említették fel, amikor a szemére hányták, hogy felgyújtotta Rómát, és a lángokban gyönyörködve verseket szavalt. Ez azonban csak félig igaz, a 64-ben tombolt római tűzvész kitéréséhez semmi köze nem volt, igaz, megrendülésében tényleg felidézett egy odaillő versszakot. Költői hajlamait különben jelzi, hogy amikor az életére törő merénylők elől sarokba szorítva öngyilkosságra készült, halála előtt is egy Homérosz-sort idézett. 68-ban halt meg, holttestét sietve elégették, és népszerűségét bizonyítja, hogy halála után megmenekülését hirdetve több ál-Nero is felbukkant, így próbálva a nép kegyeibe férkőzni.

Keresztények fölládozása az arénában

December 13.: Luca napja

A decemberi asszonyi ünnepek közül legjelentősebb a Luca napja. Lányoknak, asszonyoknak tilos ilyenkor dolgozniuk. Számos történet szól arról, hogyan büntette meg Luca azokat, akik szőni, fonni, varrni, mosni mertek az ő ünnepén. Luca büntetésből a fonó asszonyhoz hajítja az orsót, kóccá változtatja a fonalat, bevarrja a tyúkok tojókját.

Luca napján alakoskodni is szoktak. A Luca-alakoskodó fehér leplet hord, arca elé vagy fejére szítát tesz. Ellenőrzi a fiatalokat, a lustákat megszégyeníti.

Luca napján kezdik készíteni a Luca székét, amelynek segítségével karácsony böjtjén felismerik a boszorkányokat. Alig van olyan falu, ahol nem ismernék a Luca székéről szóló babonás történeteket. A Luca széken készítője mindennap dolgozik valamit, úgy, hogy éppen karácsony estéjére készüljön el. Akkor elmegy az éjféle misére, és ott megismeri a falu boszorkányait, mert ilyenkor szarvat hordanak. Utána azonban menekül haza, különben széttépnek a boszorkányok. Legjobb, ha mákot szór el az úton, mert a boszorkányok kötelesek a má-

kot felszedni, s így a történet hőse megmenekül a bosszújuktól.

Régen Luca-nap hajnalán „kotyolni” járnak a kislányok. Szalmát vagy fadarabot visznek magukkal (legjobb, ha ezeket valahol elcsenik), s arra térdelve mondják el köszöntőjüket. Utána kukoricával vagy vízzel öntik le őket a háziak, ők pedig a szalmával, fával „megvarázsolják” a tyúkokat, hogy egész évben jól tojjanak. A köszöntőt mondó gyerekek ezután ajándékokat kapnak.

Akár tavasszal, György napján, Lucakor is szabadon garázdálkodnak a gonoszok.

NEVEM: Farkas Anett.
BECENEVEM: Anett.
CÍMEM: 24430 Ada, Július 7. u. 39.
ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. b.
KEDVENC TANTÁRGYAIM: Magyar, torna, rajz, történelem, informatika.
AMI NEHEZEN MEGY: Műszaki.
KEDVENC TANÁRAIM: Pesznyák Erika, Világos Kornél, Máriás Valéria, Solymosi Éva.
OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Antal Melinda.
KEDVENC OLDALAM A JÓ PAJTÁSBAN: Állatkirakat.
KEDVENC SZÍNÉSZEM: Robert Patinson.
KEDVENC SZÍNÉSZNŐM: Kristen Stewart.
KEDVENC FILMJEIM: Twilight, Star Wars, Pokolfajzat.
KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár.
KEDVENC KÖNYVEM: Twilight.
KEDVENC FŐSZEREPLŐIM: Edward, Bella.
KEDVENC ÉTELEM, ITALOM: Pizza, 7UP, Sprite.
KEDVENC ÁLLATOM: Macska.
NEVE: Hógolyó.
KEDVENC EGYÜTTESEM: U2.
JÓ TULAJDONSÁGOM: Szorgalmas.
SZEMEM SZÍNE: Zöld.
HAJAM SZÍNE: Szőkésbarna.
LEGJOBB BARÁTNŐM: Bacsó Bettina.
KEDVENC ÖLTÖZÉKEM: Tréningruha.
KEDVENC ÉDESSÉGEIM: Fagyi, Milka csoki, spanyol szél torta.
KEDVENC SPORTOM: Karate, foci.

LEXIKON

NEVEM: Szabó Ákos.
BECENEVEM: Cápa.
CÍMEM: 24435 Mohol, Đura Daničića 118/c.
ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. c.
OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Molnár Edit.
KEDVENC TANTÁRGYAIM: Torna, biológia, rajz.
KEDVENC TANÁRAIM: Matic Ilona, Molnár Edit, Sípos Oszkár.
ÉRDEKES ÓRÁK: Zene, torna, rajz.

KEDVENC ÉTELEM, ITALOM: Pizza, Traubi szóda.
KEDVENC ÉDESSÉGEIM: Milka csoki, spanyol szél, palacsinta.
AMIT EL TUDOK KÉSZÍTENI: Palacsinta, tojás, fagyi, almás üdítő, rizses hús.
KEDVENC ÜNNEPEIM: Karácsony, újév, születésnapom, húsvét.
KEDVENC FILMJEIM: Terminátor, Horrorra akadva.
MELYIK FILMBEN JÁTSZANÁM A FŐSZEREPET? Horrorra akadva.
KEDVENC ÉNEKESEM: Bryan Johnson.
KEDVENC EGYÜTTESEM: AC/DC, Depresszió.
KEDVENC DALAIM: T.N.T., Thuderstruck.
KEDVENC KÖNYVEM: Robinson Crusoe.
KEDVENC FŐHŐSÖM: Robinson.
HOBBIM: Foci, tánc, gitározás, dobolás.
KEDVENC ÁLLATAIM: Kutya, ló, oroszlán, majom.
SZIMPÁTIÁM: Titkosított.
LEGKEDVESEBB BARÁTAIM: Vastag Zsolt, Ludember Márk, Balázs Patrik, Lehóczki Dani, Koós Roli, Erdélyi Márkusz, Búcsú Róbert.

NEVEM: Goór Petra.
BECENEVEM: Petruska.
CÍMEM: 24430 Ada, Karađorđeva 29.
ISKOLÁM, OSZTÁLYOM: Cseh Károly Általános Iskola, 5. b.
KEDVENC TANTÁRGYAIM: Magyar, torna, szerb, angol.
AMI NEHEZEN MEGY: Matematika.
KEDVENC TANÁRAIM: Máriás Valéria, Matic Ilona, Molnár Edit.
OSZTÁLYFŐNÖKÖM: Antal Melinda.
KEDVENC OLDALAIM A JÓ PAJTÁSBAN: Mesélgető, Tarka oldal.
KEDVENC SZÍNÉSZNŐM: Hanna Montáná.

KEDVENC FILMJEIM: Apa lánya, High school Musical.
MELYIK FILMBEN JÁTSZANÁM A FŐSZEREPET? High school Musical.
MIÉRT? Azért, mert nagyon jól énekelnek.
KEDVENC ÉVSZAKOM: Nyár, tél.
KEDVENC KÖNYVEM: Micimackó és barátai.
KEDVENC FŐSZEREPLŐIM: Micimackó és Malacka.
KEDVENC ÉTELEIM ÉS ITALAIM: Pizza, spagetti, palacsinta, kóla, víz.
KEDVENC ÁLLATAIM: Kutya és ló.
KEDVENC ÁLLATAIM NEVE: Maci, Csillag.
KEDVENC SZÍNEIM: Citromsárga, narancssárga, zöld.
JÓ TULAJDONSÁGAIM: Okos, ügyes, szorgalmas, bátor.
ROSSZ TULAJDONSÁGOM: Feleselek.
SZERELMEM, SZIMPÁTIÁM: Most nincs.
SZEMEM SZÍNE: Barna.
HAJAM SZÍNE: Barna.
LEGJOBB BARÁTAIM, BARÁTNŐIM: Edi, Voli, Zinci, Viki, Cece, Tomi, Bella, Juli, Csenge, Réka, Csilla, Anett.
KEDVENC ÖLTÖZÉKEM: Szoknya, nadrág, tréningruha, rövid ujjú blúz.
KEDVENC ÉDESSÉGEIM: Csoki, csipsz, keksz.
KEDVENC SPORTOM: Kézilabda.
UTÓIRAT: A kép elég régen készült.

RÜGYFAKADÁS

A szabadság varázsa

Tegnap este a Tisza-parton egy padon ülve a fejem felett elszállt egy kárókatoná. Elhatároztam, hogy másnap délután négy óra tájban ellátogatok Gergiánhoz. Róla tudni illik, hogy rendes, jóakarú, becsületes, tiszteletre méltó ember. Izgatottan aludtam el este, vártam a másnapot.

A Gergián-tanyára érkezve kárókatonákat s más madarakat pillantottam meg. A látvány leírható, de a bennem kavargó érzések leírhatatlanok... Ahogy megérkeztem, pár pillanat múltán Gergiánt láttam közeledni. Zöld vadórruhája szinte beleolvadt a környezetbe, fején egy zöldesbarnás kalap.

– Szép jó napot kívánok! – köszöntem rá.

– Magának is! – hallatszott a felelet.

Gergiánról azt is tudni kell, hogy magázza a gyerekeket.

– Ha van egy kis ideje, feltennék pár kérdést a madarakról!

Gergián mindig szeretettel nézett, ha ilyesmire kérték, hisz' szeretett beszélni a madarakról.

– Ilyen dolgokra több időm is van! – mondta.

– Esetleg felmehetnék a torony tetejére, hogy nyugodtabban tudjunk beszélgetni? – ajánlottam.

A válasz helyett Gergián már mászott is a felhők felé. Mikor felértünk, kissé fura érzések kavargtak bennem... Nagyon magasban voltunk.

– Azok ott kárókatonák? – mutattam rá az egyik fára, amelyen horgas csőrű fekete madarak ültek nagy békességben, méltóságban.

– Igen, de amint látja, az a négy még meg van kötve... Csodás állatok a kárókatonák. Tolluk messziről feketének tűnik, de valójában zöldeskék színben pompáznak. Csőrük kampós, hogy könnyebben tudjanak halászni. Legjobban a kárókatonákat szeretem... de talán a darvakat is... nagyon szép madarak.

– Nem láttam erre darvakat... – jelentettem ki.

– Nem láthatott, mivel régebben, az orvvadászok ellopták a tojásaikat... s azóta nem szálltak le a környékre... valamennyi kárókatoná elment akkor...

– Miért építette a gyerekekkel ezt a tornyot?

– Éppen ezt szerettem volna most elmondani... Azért, hogy lehívjuk, lecsalogassuk az elrepült darvakat, kárókatonákat, mert innen jobban megérik, hogy szeretik őket... Ott lenn, az a négy fogságban volt... csúnyábbak, mint a többi... a Ságiaknál voltak bezárva, kihasználták őket halászásra. A gyerekek szabadították ki őket...

– Bocssáson meg, de az előtt arra gondolt, hogy a szabadság megszépíti a kárókatonákat?

– Igen, arra... de nem csak őket, a többi madarat is. Sokkal szebbek...

Itt abbamaradt a beszélgetés. Egy sereg kárókatonát láttunk közeledni. Tényleg feketének tűntek. Mikor már közelebb értek a csodálatos kékeszöld tollaik felcsillantak a napfényben. Néztem őket, s közben rájöttem, valamire csodálatos madarak, mert olyan kecsesen, szabadon szállnak. Szabad madár, szabad ember.

A nap utolsó sugarait is megvártuk. Nem beszélgettünk tovább, gyönyörködtünk a tájban.

Vajon milyen érzés lehet szabadon repülni? Csodálom a madarakat...

Kovács Noémi, 8. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

Olvasd el te is! (Tamási Áron: Ábel a rengetegben)

Talán minden gyermekben van egy kis kalandvágy. Ha ez így van, akkor ajánlani tudom az Ábel a rengetegben című regényt.

A minap a magyartanárónk feladta házi olvasmányának Ábelt. Kaptunk az elolvasására két-három hetet. Bevallom először nem tetszett, mivel nem is értettem, hogy miről szól, meg olyan fiús. Ezzel letettem. Másnap az osztálytársaim olyan izgalmas kalandokat meséltek róla, hogy csak ámultam és bámultam. Na most már úgy gondoltam, tele a pohár, és én is elolvasom, hadd izguljak, kacagjak. Hát ez így is volt. Mindent, amit a barátnőim mondtak, mind kacagás, mind izgulás volt a következő részig. Ezért tudom ajánlani kicsiknek és nagyoknak egyaránt. Kicsiknek, fiataloknak azért ajánlom, mert van benne sok érdekes, vicces kaland, és megismerhetjük a székek humorát. Olyan felfoghatatlan volt számomra az, hogy ők egyetlenegy szóval is ki tudják fejezni azt, amit mi mondatokban sem. Felnőtteknek azért, hogy lássák egy tizenöt éves fiú is el tud élni egy idegen helyen is egyedül. Tehát itt bebizonyosodik, hogy nemcsak a felnőttek nehéz a munkája vagy más miatt az élete, hanem egy gyermeknek is lehet ugyanolyan nehéz élete távol a szüleitől, magányosan. De nem is árulok el több érdekességet, mert akkor már nem is lesz olyan izgalmas.

Kérem, vegyék még ma ki a könyvtárból az Ábel a rengetegben című könyvet. Nem fogják megbánni!

Rékli Lejla, 7. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

Olvasmányélményem

Mezey Katalin: Lyukak az osztálykönyvben című könyvét olvastam.

Számomra ez a könyv nagyon érdekes, élménydús és izgalmas volt. Az író-nő úgy írta le mondanivalóját, hogy a főhős nő sorsát teljesen át lehetett élni. Nagyon tetszett az is, hogy a lány saját maga oldotta meg gondjait és konfliktusait, s úgy mint a valóságban, itt sem sült el minden jól, és nem minden baj oldódott meg. Az egyetlen dolog, ami kicsit bántott, hogy a könyv végén a főszereplő nem békült ki régi jó barátjaival. Ezt a könyvet azoknak ajánlom, akik szeretik a kalandos, nem teljesen kitalált történeteket, és akik a lány helyébe tudják képzelni magukat.

A regény nekem az első fejezettől kezdve már nagyon szimpatikus volt, és nem bántam meg, hogy elolvastam.

Rúza Dorottya, 7. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Kedvenc könyvem

Kedvenc regényemre egy házi olvasmány keresése közben bukkantam a könyvtárban. Erich Kästner írta, címe: A két Lotti. A regény cselekménye magával ragadott, ezért újra és újra kihoztam.

A regény egy ikerpárról szól, Luise-ról és Lotteról, akik külön éltek, és nem tudtak egymásról. A történet azzal kezdődött, hogy a két lány találkozott a gyermeküdülőben. Olyanok voltak, mint két tojás, csak a hajukat hordták másképpen. Jó barátnők lettek, és a családjukról kezdtek egymásnak beszélni. Utána rájöttek, hogy testvérek, mi több ikrek. Ezt ki is használták, és sokakat megvicceltek. Együtt fényképezkedtek a városban, és a fényképet elküldték egy újságba. Múltak a hetek, és közeledett a hazaindulás ideje. Az ikrek kieszték, hogy szerepet cserélnek. Tanulgatták egymás szokásait, az árusok nevét, és minden mást. Vége lett az üdülésnek és Luise ment a mamához Münchenbe, Lotte helyett, Lotte pedig a papához Bécsbe. Hamar beilleszkedtek egymás szerepébe. Történt ugyan néhány furcsaság, de ez észrevehetően volt a szülők számára, és a táborra fogták a változásokat. Levélben értesítette egymást a két testvér az eseményekről. Luise megbetegedett, kanyarója lett, Lotte pedig csak várta tőle a leveleket. Lotte anyukája egy újságnál dolgozott Münchenben, ahol rátalált az ikrek közös fényképére, és minden világossá vált. Felhívta az apát, és Lotte vagyis Luise mindent bevallott. Megbeszélték, hogy odautaznak. A két leánynak sikerült egyesítenie a családot. A szülők újra összeházasodtak, és boldogan éltek lányikkal. Engem megkapott, hogy a két lány ennyire igyekezett, hogy egyesítsék a családot, és együtt éljenek. Mindent megtettek, hogy ne derüljön ki a turpisság, de végül fény derült a titkukra.

Nekem nagyon tetszett a történet, és azt hiszem mindenkinek, aki már olvasta e könyvet.

Hubai Dóra, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

**Golić Attila
szabadkai
tanuló mese-
illusztrációja**

Az aranyalma őrzője voltam

A számítógép előtt ültem, mert fontos e-mailt vártam, ezért gondoltam, hogy előbb megnézem a leveleket, és utána játszom.

Az egyik levél felkeltette a figyelmemet. Királyi koronákkal díszített levél, az írója meg maga Bergengócia királya volt. A király embert keresett, aki megőrzi az aranyalmafa termését. Aki lebuktatja a tolvajt, az nagy jutalomban részesül. Nem volt pénzem, de időm az volt bőven, ezért gondoltam, megpróbálom. Elmentem a királyhoz. Ő maga fogadott:

– Pont te akarod megőrizni az értékes termést!? – nevetett. – Náladnál idősebbek és bölcsebbek is próbálkoztak, de hiába...

– Egy életem, egy halálom ezt megpróbálom! – kiáltottam bátran.

Elmentem a biztonsági berendezések áruló boltba, és vettem három lézeres riasztót, száz méter drótot, huszonnégy kamerát és tizennyolc pánccélozott erős tükröt. Bepakoltam az autóba a felszerelést, és felhívtam anyát, hogy készítsen ennivalót, és jó erős teát, ami majd ébren tart. Hazamentem, fogtam a szatyrot, amiben az elemózsia volt. Visszasiettem a palotába, ahol a szerelési tervrajz segítségével könnyedén összeraktam a felszerelést, és az aranyalmafa köré raktam. A tükröket az aranyalmafát körülvevő fára akasztottam. Volt ám csillogás és villogás! Éjfél tájt elálmosodtam, ettem a kajából, és ittam a teából, ettől valamennyire visszatért az éberségem. Körülnéztem, lopakodtam, és mit láttam? Egy tizenkét fejű sárkányt! Amint megláttam, szökni próbált, de hozzáért a lézerhez, és láss csodát! Átváltozott egy körülzött varázslóvá. Átkot szórt rám, de szerencsére idejében el tudtam ugrani az átkok elől. Nagy csörömpölés, kongás keletkezett, az átkok nekicsapódott a tükörnek, onnan pedig vissza a varázslónak, aki így fogságba esett. Reggel elvittem a királyhoz.

A király megörült, és jutalmul egymillió eurót adott. A jutalomból sok mindenre futotta: egy Jaguárra, egy tengerparti házra. Még most is boldogan élek.

Galusz Márton, 5. osztály, Thurzó Lajos iskola, Zenta

Kék

*Kék, mint az ég teteje,
a csillámló patak vize,
tintának sötét színe,
kislánynak csillogó szeme.
óceánnak vad hulláma,
kékbálnáknak kis csapata,
hőembernek olvadt könnye,
a rendőrnek öltözete.*

Gazdag Ákos, 6. osztály, Samu Mihály iskola, Óbecse

**Darazsac
Diána
szabadkai
tanuló mese-
illusztrációja**

RÜGYFAKADÁS

De szép! De csodás!

Egyszer elmentem a király gyönyörű kertjébe.

Nagyon szép táj tárult elém. A gyepek le voltak nyírva. Rengeteg virág díszítette a kertet. Volt köztük fehér ibolya, rózsák, tulipán, százsorszép, szegfű, nárcisz, viola. A bokroknak apró levelek voltak. Akadt köztük csipkebogyó is. A fák hatalmasak. A nyírfa, bükkfa, hársfa, tölgyfa ágai mellettem hajladoztak. Mellettük volt tuja is. Gyümölcsfák is előtűntek. Az almafákon piroslottak az almák. A szilvafán már megérett a termés. A kőtefákon sárga volt a körte. A hatalmas diófáról hullott a dió. A kertben volt még barack, szőlő, eper, málna, mogyoró és mandula is. A kert közepén állt egy magas aranyalmafa. Megkóstoltam a termését, nagyon finom volt. Ez volt a legszebb fa. A végén egy fűzfa mellett egy kis tóban aranyhalak lubickoltak. A tetején vízililiomok úszkáltak. A kert legvégén egy fenyőfa is állt. A mellette levő fáról galambok, verebek röppenek fel ijedten a magasba. A kert a virágoktól illatos.

Nekem az a hely csodálatos. Szívesen ellátogatnék oda újra.

Ágoston Annabella, 5. osztály, Jovan Jovanović Zmaj iskola, Martonos

Életre kelt tárgyak

Egy este nagyon fáradt voltam, és mély álomba merültem.

Képzeld el, azt álmodtam, hogy elmentek anyáék sétálni, és én gondoltam, meglepem őket. Feltakarítom az egész házat. Ahogyan takarítottam, egyszer csak életre kelt a mosogatórongy. A tárgyrok beszálltak a polcra, a poharak is. A rongy pedig elkezdte törölni az ablakokat.

Anya és apa visszaért. Megköszönték, hogy feltakarítottam. Én pedig csak mosolyogtam. Senki sem tudta a titkot az életre kelt tárgyakról.

Lugozsán Joshua, 3. osztály, Petőfi Sándor iskola, Óbecse

A varázsceruza

Élt egyszer egy Herold nevű kislány.

Ennek a fiúnak volt egy varázsceruzája. Olyan ceruza volt, hogy amit le rajzolt Herold, igazi lett. Egyszer azonban rajzolt egy tigrist, és a tigris üldözni kezdte. Herold menekült. Bement egy erdőbe, és elbújt. Gondolkodott, hogyan állítsa meg. Eszébe jutott, hogy a ceruzájával rajzol egy csapdát. A csapda megvolt, de csali is kellett, hát rajzolt egy darab húst is, és várt. Jött a tigris, és elvette óvatosan a húst, a csapda nem kapta el. Herold ismét elbújt. Rájött, hogy kell egy puska, amivel lelővi. Rajzolt egy puskát, de nem volt töltény. Töltényt is rajzolt, és elment megkeresni a tigrist. Mikor megtalálta, a tigris rátámadt, de ő lelőtte. A puskát elrejtette, hogy senki ne lőjön vele.

Ha Herold a tigrist le nem lötte volna, az én mesém is tovább tartott volna.

Homolya Szabolcs, Zentagunaras

Rózsaszín

*Rózsaszín a kedvenc színem,
mindig mosolyra derít engem.
Szebb lenne az ibolya,
ha rózsaszín lenne a szirma.*

*Rózsaszín vagy pink,
világos vagy sötét,
mindegy az nekem,
csak rózsaszín legyen.*

*Szebb lenne a világ,
ha a színe rózsaszín lenne.
Lehet, hogy egyszer befestem,
úgy, ahogy én szeretem.*

Juhász Krisztina, 6. osztály, Hunyadi János iskola, Csantavér

RÜGYFAKADÁS

Ha én lennék a szeretet...

Ha én lennék a szeretet, egy csomó rossz és gonosz ember szívébe beköltöznek.

Bebújnék a gonosz szomszédaimba, akik tucatszámra nyúzzák a nyulakat, és közben meg se rebben a szemük.

A rablókéba is, akik idős, beteg és gyenge embereket fosztanak ki az éj lepe alatt, vernek félholtra a kevés nyugdíjuk miatt.

És azon rossz emberek szívébe is, akik a náluk kisebbeket bántalmazzák.

Sajnos, én soha sem leszek szeretet, ezért marad a világ ilyen, amilyen.

Vukov Johanna, 4. osztály, J. J. Zmaj iskola, Szabadka

Padtársam

Az én padtársamat úgy hívják, hogy Nyilas Áron.

Ő az iskolapadban a párom.

*Szőke hajú, barna szemű az Áron,
nálá jobb padtársra nem is vágyom.*

*Néha csintalan az Áron,
de órán mindig figyel a párom.*

Dafcsik Vanessa, 6. osztály, Kis Ferenc iskola, Orom

„Itt van az ősz, itt van újra”

Újra itt van az ősz, és vele együtt az új, sokak szerint borzalmas tanév, meg a hideg.

Reggelente a traktorok, kombájnok hangos dübörgése hallatszik a falu minden pontján, ugyanis az ősz a kukorica- és az almaszedés évszaka. Iskolába jövet a ropogó, száraz avar a fák alatt, a hideg, szeles, esős idő is jelzi az ősz eljöttét. A fákon a zölden tündöklő levelek aranyárgává változnak, majd lehullanak, a virágok pedig elhervadnak. De nem csak szomorúság jellemzi ezt az évszakot. Az ősz első hónapjában van a szüreti mulatság, bál, amikor a falusi diákok népviseletbe öltözve járják körbe a falut. Minden osztály külön, előre díszített kocsikon döcög lassú tempóban a nyolcadikosok által feldíszített terembe, ahol élőzene mellett mulatozunk. Tehát, ez azt bizonyítja, hogy az ősz nem csak a szomorúság és a lehangoltság évszaka. Még a horgászat is hangulatosabb, amikor látom a színekben gazdag tájat. Igaz, ez az évszak a nagy fogásokról ismert, de engem az is örömmel tölt el, ha kimegyek a csodálatos vízpartra.

Az iskolát illetően, szerintem mindenki szereti és alig várja a szünidőt, de sajnos az ősz nem bővelkedik e téren. Mégis ki lehet bírni ezt a pár hónapot a hosszú téli vakációra gondolva.

Szerintem az ősz nem is olyan rossz évszak, ahogy sokan gondolják, ezért befejezésül is Petőfi sorait idézem:

„Tudja isten, hogy mi okból
szeretem, de szeretem...”

Tadián István, 7. osztály, József Attila iskola, Bácskertes

Iskola határok nélkül

Régen, amikor még a nagymamám volt diák, más volt a divat. Emlékeiben kutakodva a következő dolgok jutottak eszébe: annak idején nem volt falitábla, kevés volt a tanító, mások voltak még az öltözködési szokások is. Ma már van mindenféle, ami régen még nem volt.

A tantermek és a folyosók fáradt olajjal voltak befestve, füzetből is csak egy volt. Abba írtak mindent, és nem volt szabad kihagyni egy sort sem, ahogyan sokan manapság cselekednek. Nem létezett kréta, palavesszővel írtak a palatáblára. Nem volt töltőtoll sem, hanem a tollalt tintába mártották és azzal írtak. Így gyakorolták a szépírást, mert annak idején még ezen volt a hangsúly. Kéőbb persze lettek füzetek és könyvek is.

Manapság a táblára krétával írnak, a füzetbe pedig golyóstollal. Az iskolatáskákat sem kartonpapírból és ruhadarabokból tákolják össze, hanem finom, gépi varrással és kényes anyagokból készülnek. Régen villanykörte sem volt, petróleumlámpával világítottak.

Szóval nagymamám korában mások voltak a szokások. Szerintem nekik a múltban nagyon rossz lehetett, de lehet, hogy akkor az volt a természetes.

Pozsár Ivana, 6. osztály, Móra Károly iskola, Szaján

Kedves Pajtások!

Jó, hogy a könyvajánló fogalmazások között házi olvasmány is helyet kap, és dicséretes, ahogy Kovács Noémi (Óbecse, Petőfi Sándor iskola) Gion Nándor hőisével, Gerjiánnal folytatott beszélgetése során a regény sugallta szabadság gondolatát kibontotta. Ágoston Annabella martonosi ötödikes kissé eltúlozta ugyan a tündérországba illő táj leírását, de menségére szolgál gazdag szókincse. Az életre kelt tárgyról meg a varázseruzáról Lugozsán Joshua és Homolya Szabolcs talált ki érdekes történetet, de Galusz Márton sem marad mögöttük, amikor az aranyalma őrzőjeként a modern technika eszközeit veti be.

Az e heti postával két teljesen ellentétes írás érkezett. Az egyik nyúl farknyi, Vukov Johanna szabadkai negyedikes fogalmazása, a másik 12 oldalas, a zentai hatodikos Özvegy Krisztián írta. Jóhannát szeretetvágy ihlette, a megszemélyesített szeretettel azonosul, hogy jobbá tegye az embereket. Krisztián képzeletét, talán a számítógépes játékok, a pusztítás és kegyetlenség felé viszik el. Sajnos a Csirkeinvázió című írás terjedelme miatt nem kerülhet a Rügyfakadásba.

A postaládában talált fogalmazásokat, verseket a következőknek köszönöm:

Csantavér: Cvitkó Beatrix, Gandis Csogor, Hubai Dóra, Kovács Pécskai Emese, Pesti Enikő és Vida Sarolta;

Szabadka, Jovan Jovanović Zmaj iskola: Bencun Mia, Besnyei Botond, Darazsac Diána, Golić Attila, Vukov Johanna; **Đuro Salaj iskola:** Budincsevity Krisztián, Kanyó Klaudia, Kiss Dominik és Mulic Beáta;

Zenta, Emlékkiskola: Özvegy Krisztián; **Thurzó Lajos iskola:** Bálint Dániel, Csabai Orsolya, Fleisz Tímea, Galusz Márton, Hajdú Sándor, Nagy Mária és Rúza Dorottyá.

Írásaikat várom és üdvözleteimet küldöm:

Tomán Mária

**Pap Iván
szabadkai
tanuló mese-
illusztrációja**

Sacha Baron Cohen

A brit komédiások, gondolunk most Charlie Chaplinre, Benny Hillre, Piter Selersre – egyszerűen felülmúlhatatlanok, tudjuk, de a modernkori polgárpukkasztás totálisan elmebajos fenegyereke, Sacha Baron Cohen a maga módján szeretne felsorakozni az elődök mögé – Most újra a fedélzeten ugrabugrál, Brüno című mozifilmje szerethető nagy marhaság, bár sokan azt állítják, hogy a sztár irritáló filmes karakterei egy ideje már űrjítik a köztudatot – Ezúttal osztrák divatőrültként nyavalog az Újvilágban...

– Gyermekkor?

– Kiskoromban nagyon benne voltam a rapben. Tizenkét éves koromtól édesanyám fuvarozott engem meg a barátaimat a Volvója hátsó ülésén: a csomagtartóban vittünk egy nagy darab linóleumot, a mama meg elvitt minket a Covent Gardenbe, a tél kellős közepén, ott aztán letettük a linót, és nyomtuk a breaket. Nem akartam én mindig a szórakoztatóiparban dolgozni. Az egyetem után adtam magamnak öt évet, hogy színészként-komikusként pénzt keressek. Ha nem sikerül, gondoltam, majd váltok valami másra: ügyvéd leszek, vagy ilyesmi... De most már Kaliforniában élek, sokat vagyok itt, remekül be tudtam illeszkedni az itteni életbe, bár sokszor kényelmetlen helyzetbe kerülök, amikor híres emberekkel találkozom – ez nagy baj, mert könnyen véget vethet a hollywoodi pályafutásomnak!

– Most mindenki csak Brünóról beszél. A régi filmed hőse, Borat eltűnt a süllyesztőben?

– Borat talán Kazahsztán valami nagyon távol eső részébe költözött, és nehéz ott utolérni. Borat finom utazásokat tett az Egyesült Államokban. Most Brüno a sztár! Ez az osztrák hapsi exhibicionista divatporterként ólálkodik a kifutók környékén, és gúnyt űz mindenből, ami csak a szépséggel és a divattal kapcsolatos. Ciki egy alak – lehet szeretni és lehet undorodni tőle. Ali G még nem talált be, Borat a csúcsra repült, Brüno pedig... Majd elválik, hogy mire viszi ökelme.

B. Z.

– Sacha, miért lettél showman?

– Azt tudod, hogy én, az egykori történelem szakos hallgató, aki a Cambridge-i Egyetemre járt, tabukat döngetek mindig, ezt tettem eddigi filmjeiben. Majd tíz évvel ezelőtt jelentem meg először a felháborítóan trendi divatújságíró szerepében a londoni Fashion Week rendezvényén, a Paramount Comedy Central számára készített műsorban. Akkoriban annyira nem volt pénzem, hogy gyakran civilként is a szerephez készült ruhákban jártam. Kitarásom azonban meghozta a gyümölcsét, és én, a 38 éves angol komikus hirtelen azon kaptam magamat, hogy a Brüno mozifilm elkészítéséért egyre többet ajánlanak nekem.

– Ifjúkori álmaid – tudtommal – más-milyenek voltak.

– Igen, másképpen is alakulhatott volna az életem. Először kosárlabdázó, majd break-táncos szerettem volna lenni – még fel is léptem saját táncsoportommal. De aztán beiratkoztam az egyetemre...

– Nem sokat tudunk rólad.

– Én végletesen visszahúzódó személyiség vagyok. Menyasszonyommal, Isla Fisher színésznővel, aki hozzám hasonlóan megtalálta a számítását Hollywoodban, szinte remeteéletet élek.

– Most Hollywood legbátrabb embere lettél.

– Megvan az önbizalmam. Engem nagyon szerettek a szüleim, azt hiszem, ebből tudok erőt meríteni, és bemenni azok közé is, akik kimondottan utálnak...

– Hogyan születnek az olyan figurák, mint Brüno vagy Borat?

– Részben azért kezdtem kitalálni őket, hogy fizetés nélkül bejussak mindenféle helyekre. Cambridge-ben például volt egy Cambridge-i Bál nevű rendezvény, ahová már akkor fejenként százhusz fontba került a belépő. Sokszor megpróbálkoztam vele, hogy bejussak vagy bejuttassak másokat is, mondjuk zenekarnak álcázva. És sikerült is! Emlékszem, amikor huszonhárom évesen New Yorkba jöttem, milyen jól szórakoztam így. A barátaimmal minden klubba be tudunk menni, kidobónak vagy drogдилерnek adtuk ki magunkat.

A bosszú

Egy rendőr megállít egy piros lámpánál áthajtó hölgyvezetőt. Nézegeti a papírjait:

- Mi a foglalkozása?
- Tanítónő.

A rendőr arcán üdvözült mosoly jelenik meg.

- Végre! Most pedig leírja ötszázszor, hogy „Nem hajtok át a piroson.”

Május

Jancsikát felelteti a tanár.

- Melyik a legrövidebb hónap? - kérdezi a tanár.

- Május! - feleli Jancsika.
- Miért?
- Mert az csak ötbetűs.

Tábla

- Miért nem tesznek valamilyen figyelmeztető táblát a szakadék szélére? - kérdezi a turista az idegenvezetőt.

- Kérem, volt itt egy, de mivel senki sem esett bele, fölöslegesnek tartottuk, és eltávolítottuk.

Rágós marha

A vasúti restiben felháborodottan felkiált az egyik vendég.

- Felháborító! Ez a hús olyan kemény, hogy már negyed órája rágom, és nem tudom lenyelni.

- Ne tessék sietni - mondja a pincér -, a vonat húsz perc késéssel indul.

Félreértett vendég

- Főúr, maguk olyanok, mint a villám - mondja a fizető vendég az étteremben.

- Ezek szerint gyorsak voltunk, uram?
- Nem. Becsaptak.

Eltalálta

- Melyik az a két szó, amelyet a diákok a leggyakrabban használnak? - kérdezi a professzor.

- Nem tudom - válaszolja a diák.
- Gratulálok, eltalálta!

Pimasz gyalogos

Kovács autóvezetés közben azt mondja a feleségének:

- Nézd ezt a pimasz gyalogost! Itt szaladgál a kocsim előtt, mintha azt akarná, hogy elüssém. Mit csináljak?

- Tekerd balra a kormányt - feleli türelmesen Kovácsné -, és vezesd vissza szépen a kocsit a járdáról az úttestre.

Bújócska

A baráti összejövetlen mindenki pokolian unatkozik. A háziasszony szeretné megmenteni a helyzetet, ezért megkérdezi:

- Tudna valaki javasolni egy társasjátékot?

Az egyik vendég jelentkezik:

- Játsszunk bújócskát! Én elmegyek a kocsimba, ti meg megkerestek.

Elveszett esernyő

A szórakozott professzor a hosszúra nyúlt bevásárlóköri során elhagyja az esernyőjét. Másnap felkeresi az összes üzletet, ahol járt, de mindenhol azt mondják neki: „Itt nincs, kedves uram.” Végül a tizedik helyen megkerül az ernyő. A professzor könnyebbülten felsóhajt:

- Maga az egyetlen becsületes boltos.
- Miért?
- Mert a többi mind letagadta az ernyőmet.

Vendéglőben

Egy házaspár betér egy vendéglőbe. Az asszony az étlapot nézegetve megkérdezi:

- Vajon milyen lehet itt a csiga?

A szomszédos asztaltól átszól egy férfi:

- Pincérnek van öltözve.

Ehetetlen

- Pincér, ez az étel ehetetlen! - kiabálja a felháborodott vendég a külvárosi étterem kerthelyiségében.

- Kérem, eddig még minden vendég megette - magyarázkodik a főúr.

- És már jobban vannak?

Nyomozás

- Pistike, miért vetted le a cipődet?

- Belement egy kavics.

- Akkor miért vetted le mind a kettőt?

- Hogy megnézzem, melyikbe ment a kavics.

- Miért nem isztok dobozos tejet, nagymama?

- Nem kell tovább mesélned, anya, az oviban hallottam, hogy már megfilmesítették

Rendőrörsdi

A diliházban azt mondja az egyik bolond a másiknak:

- Játsszunk rendőrörsdit! Én leszek a szíréna, te pedig a villogó, kék fény. Rendben?
- Rendben – feleli a másik.
- Az első bolond rákezdi:
- Nénó, nénó, nénó, nénó!
- Mire a társa:
- Kék, kék, kék, kék!

Hosszú jegyesség

Utazik a skót a villamoson. Jön az ellenőr, kéri a jegyét.

- Ez a jegy nem érvényes, uram.
- Hogyhogym nem? Hiszen három hónapja ezzel utazom, és eddig mindig jó volt!

Kihallgatás

- Igaz, ugyan, hogy térdeltem a gyorsforgalmi úton, de ez még nem bizonyítja, hogy részeg voltam – védekezik Kovács a rendőrségen.

- Akkor miért akarta felgöngyölni a sávok közti záróvonalat?

Szállodatűz

A szállodában eszeveszetten dörömbölnek Fazekas úr ajtaján.

- Azonnal jöjjön, uram, a hotel lángokban áll! – kiabálja a szobalány.
- Na és? – szól ki felháborodottan Fazekas. – Én vendég vagyok, nem pedig tűzoltó.

Hiány

A gróf vadászat közben váratlanul hazamegy.

- Talán új töltényekért jött, uram? – kérdi az inas.
- Nem. Új kutyáért.

Az első repülőút

Bakács életében először utazik repülőgéppel. Beszállás után talál magának egy ablak melletti ülést a nemdohányzó szakaszban. Nem sokkal azután, hogy elhelyezkedik, odalép hozzá egy idegen, és azt mondja, hogy Bakács az ő helyén ül. Bakács először ügyet se vet rá, de mivel a férfi nem tágit, végül ráripakodik, hogy hagyja őt békén.

- Ahogy gondolja – feleli az idegen –, de akkor maga fogja vezetni a gépet!

Kisiskolások

Az elsős Katikától kérdezi a nagypapája:

- No és, kicsim, ragadt már rád valami az iskolában?
- Igen, papa, már háromszor beleültem a padtársam rágójába.

Jól kifőzték

- Képzeld, nagyi, főzni tanulunk az iskolában!
- Nahát, ez nagyszerű! S meg is eszitek, amit főztök?
- Nem, a tanító néni hazaviszi a disznónak.

Matek

- Móricka, mennyi kétszer kettő? – vizsgáztatja a boltos a fiát.

- Hat.
- Te ostoba tökfej, kétszer kettő az négy!
- Csak azért mondtam hatot, mert tudtam, hogy úgyis lealkudsz belőle.

Csomagolás

- Ugye, önök hirdették, hogy elveszett a papagájuk?

- Igen.
- Elhoztam.
- De ez nem papagáj, hanem macska.
- Ugyan, kérem, ez csak a csomagolás.

Névmás

- Pista, mondj egy névmást! – mondja a nyelvtanórán a tanár.

- Paróka.
- Az nem névmás.
- Dehogynem, a haját helyettesíti, más néven.

Tájkép

A tengerparton tájképet fest egy férfi. Arra sétál egy újgazdag házaspár. Azt mondja az asszony a férjének:

- Látod, drágám, milyen macerás a nyaralás, ha valakinek nem telik fényképezőgépre.

- Nagyon tévedsz, ha azt hiszed, hogy ebben az esőben sétálni viszlek

- Már alig várom, hogy végre kihaljatok!

Bencsik Orsolya

A sétálás, az olvasás és a szeretés fene nagy érzéséről

„Sétálni evvel a könyvvel és olvasni, szerettem. Ekkor láttam magamat kívülről, és az, kit láttam, nagyon tetszett, szerettem.”

(Esterházy Péter: HC)

1.

Sétálni, olvasni és szeretni – három szó, melyek mindegyikét az utolsóval erősítem meg: szeretek sétálni, olvasni is szeretek és szeretni is szeretek. De valahogy egyszerre nem megy mindhárom.

Szeretek sétálni, hónom alatt a könyvvel, jó sok könyvvel nem, mert az már nehéz, kipotyoghat, elszórhatom, szúrhatja a hónom alját, vagy egyszerűen elzsibbad a karom az erős szorítástól, mert ha sok van, akkor szoríthatnék. Szeretek sétálni, általában nem egyedül, mert nem szeretek hallgatni, ahogy azt sem, ha nem szólnak

hozzám. Ha nincs társaságom, mindig attól félek, hogy végül elkezdek beszélgetni önmagammal, hogy a fejemben zakatoló gondolatokat kimondom, szóval hangoskodom, akaratlanul, és ami még rosszabb: számomra észrevétlenül. Sétáláshoz kényelmes cipőt kell viselni, mert igazán bosszantó, ha egy törés vagy egy – akár még feszes, akár már kifakadt, akár víz- akár vér- hólyag áthúzza a számítást: értsd: haza kell menni vagy le kell pihenni előbb, mint ahogy azt elterveztük.

Szeretek olvasni, főleg könyvet, általában vaskosat, de nem túl vaskosat. Mondjuk legyen négyszáz oldal vagy akár ötszázban is kiegyezhetünk, de annál több szóba sem jöhet. Ehhez képest olvasok hétszáz oldalakat is, de azokat nem szeretem. Általában fekvé olvasok, sétálva nem szeretek, és nem is értem, miért sétálnék könyvvel a kezem-

ben, szemem a könyvön, szóval azt olvasva. Egyébként az ilyen felelőtlen olvasók okozzák általában a legmulatságosabb közlekedési baleseteket. Például egy felkészületlen homlok találkozása egy érdes fával vagy egy hideg fémcsővel. Ezen nem szép és – azt hiszem, ebben is mindenki egyetért velem – nem is csodálatos találkozások. Fekvé olvasni azért jó, mert akkor legalább nem görnyed a hátam, nem kell attól félni, hogy hát én bizony púpos leszek, de ha leszek, majd senkinek se kellek, úgyhogy fekszem, a könyv a mellemen, s ezek után igazán belátható, miért nem jó a túl hosszú könyv. A folyóirat nem alkalmas a fekvő olvasásra,

Az olvasásról és az irodalomról szól – a maga ironikus hangján – Bencsik Orsolya (1988) rovatunkban közölt szövege. Első kötete, a Kékítőt old az én vízében a Forum Könyvkiadó Gemma Könyvek sorozatában látott napvilágot. Az idén – jelölt kötetéért – neki ítéltek oda a Sinkó Ervin Irodalmi Díjat, amellyel kizárólagosan fiatal írókat jutalmaznak térségünkben. Meg tudjátok-e fejteni, honnan származik, mely költő ismert sorainak átírását jelenti a kötet cím? Írjátok meg, mire jutottatok!

Olvasásról szól rovatunk is. Miként azt már előző számunkban jeleztem, vaskos levelet hozott a posta Doroszlórról. Nyolcan – hatan a hetedikesek (Novák Arnold, Csernicsek Ervin, Bence Izabella, Csernicsek Edvin, Brindza Beatrix és Dékány Máté), ketten nyolcadikosok (Hegedüs Tímea és Sztítás Tamás) – írták meg véleményüket Gion Nándor A kárókatónák még nem jöttek vissza című regényéről.

Sztítás Tamás azt mondja, ha még egyszer el kellene olvasnia ezt a könyvet, szívesen tenné. (A könyveket bizony többször is el kell olvasni. Tudjátok, mi az irodalmi kánonok? Hát azoknak az irodalmi alkotásoknak a rendje, amelyeket folyamatosan olvasnak és újraolvasnak. A könyv, amely nem talál olvasóra, kihullik, vagy be sem kerül kánonokba. Az aktuális kánonok mindig változnak.)

Hegedüs Tímea szerint a könyv példát mutathat mindekinek összetartásból és kitartásból.

Novák Arnold a hatodik fejezetet tartja legérdekesebbnek, mert abban tervezik el, hogyan szabadítják ki a kárókatónákat.

Kedves Olvasó Tanulók!

Csernicsek Ervin észrevette, hogy Gergian az egyetlen felnőtt, aki betartja a szavát, s tiszteli a gyerekeket: magázza őket.

Bence Izabella derűsebb befejezést várt volna: abban reménykedett, a gyerekeknek sikerül felépíteniük a tornyot. (A regény tulajdonképpen arról szól: miként találkoznak először a gyerekek a rossz világ képzetével. Miként válnak ezáltal felnőtté.)

Csernicsek Edvin úgy véli, Burai J. álmodozó típus, azért építi a tornyot a többiekkel, hogy fent lehessen a felhők között.

Brindza Beatrix magára talált és kortársaira ismert a regény megjelenítette gyermekvilágban.

Dékány Máté Gergian alakját jellemezte, szerinte kevés ilyen felnőtt van, mint ő, aki betartja a szavát. Burai J.-t pedig sajnálja, mert Gergian nem tudott nekik egész éjjel zongorázni.

(Hegedüs Tímea az egyetlen, aki két levelet is írt: a másodikban megírta az Abigél folytatását. Erre a jövő héten tér ki rovatunk.)

Nagyon érdekes volt leveleiteket olvasni. Ilyenkor azt gondolom talán nem is igaz, hogy ma „nem divat az olvasás”, s hogy az emberek nagy része „funkcionális analfabéta”. Munkáitokat, elemzéseiteket látva, sokkal derűsebbnek tűnik a kép.

Sztítás Tamás és Bence Izabella könyvjutalmat kap.

Jó munkát, jó olvasást!

Bence Erika

mert túlságosan puha, általában könnyen hajlik, nyaklik, éppen ezért megterhelő.

Sétálni egy konkrét könyvvel. Evvel, csakis evvel szeretek. Hónom alatt, mert mellkasomhoz csak akkor szorítom, ha a birtoklást nyomatékosítani akarom, vagy ha szeretném, ha a velem szembejövő látná, hogy mit olvastam, olvasok, netalán fogok olvasni. Az evvel lehet egy állandósult konkrétság – ebben az esetben egyfajta ereklyeként vagy bibliaként működik – de egy mindig újabb és újabb tárgyra vándorló, kijelölő pozíció is lehet – s hogy ebben a pillanatban melyik könyv az evvel, ez vagy a divattól, vagy a kellőtől, vagy az ajánlástól stb. függ.

Szeretni is szeretek, mert ilyenkor megtelik a szívem, madarat lehet velem fogatni, és azt hiszem, ilyenkor szokták még a pillangószárny-verdesést is – kizárólag hasban – említeni. Ha szeretek, tetszelgek ebben az érzésben, ezért van az, hogy legszívesebben mesterségesen is előidézném. Sokszor. Ezért viszem például a könyvet sétálás közben a hónom alatt, és ezért nem rakom a táskába, holott az elég nagy.

Olyan ez, mint amikor a szembejövő én vagyok. Látom a lányt, hóna alatt a könyvvel sétálni és szeretni. És ilyenkor nagyon örülök, minden nárcizmustól függetlenül, mert ekkor a másik tekintetében látom önmagamat, és a másikként örülök a lány (aki csak mellesleg én) fene nagy jó érzésének. Mert azt hiszem, fene nagy jó érzés ez, persze.

2.

Hogy az apropó világossá váljon: az evvel egy Szenteleky-könyv volt, és nem a divat miatt – főleg, mert manapság nem divat vajdasági magyar irodalmat olvasni, pláne nem a századelőről, a kivétel Kosztolányi és Csáth pedig erősíti a szabályt. A kellés és az ajánlás egyszerre jelölte ki az *Isola Bellát*, és azért nem verseskötet lett, mert inkább vagyok próza-, mint versolvasó. Egyébként számomra jobbra sikeredett, mint a Szenteleky-versopus. Kisregény, éppen elég rövid, azaz jó, hogy nem lett hosszab, és zöld a könyv borítója, de ha leveszem, okkersárga. Szeretem, ha a védőborító és a kemény kötés színben és mintában eltér egymástól, mert akkor variálhatóbb, öltözékemhez könnyebben illeszkedő. Az *Isola Bella* egyszínű, nincs rajta minta – ez még jobb, mert a mintás nem minden esetben illik a mintához, én pedig előszeretettel hordok mintás ruhát. A zöld és okker a természet színei, éppen ezért a város zajától mentesebb, fás, parkosított övezetekbe jártam, Szentelekyvel a hónom alatt, sétálni. Ráadásul itt még a mellkasomhoz is szoríhattam, mert általában gyerekekkel találkoztam, akik vagy nem tudnak olvasni, vagy nem érdekelték őket, hogy mit és miért szorongatok.

Szegeden Szentelekyvel járnai az utcákat: nem ciki, de legalábbis furcsa, s ez nem ami-

att van, mert Szentelekyt ciki lenne olvasni, hanem mert nem tudják, hogy ki is az a Szenteleky, s tegyük ehhez még azt is hozzá, amit a Kant-tanárom mondogat: az embereknek minden gyanús, amit nem ismernek. Éppen ezért gyanús az az ember, aki Szentelekyt birtokol, szorít a mellkasához, gyanús maga Szenteleky is. Azonban, ha a *Harmonia Caelestis* ruhámhoz csöppet sem illő, a mintakavalkádtól elütő lovacskás, hirtős, vadászatos, falliocentrikus kötetét szorongatnám, akkor föl sem tűnnék. Szóra se méltatnának, hiszen ez olyan természetes, divatos, vagy ha méltatnának, akkor is elismerően. Nem lennének gyanús. Úgy látszik, a rendszert bomlasztom, ha Szentelekyvel járok, hiszen a neve neki is y-ra végződik, mint Esterháznak, nemesi hangzás, illetve az e, s és t hangzók egyezése miatt hasonlatos a kettő – ami pedig az elfogadotthoz, az ismerthez mint nem ismert és nem legitim hasonlatos, hát az legalább kétszeresen is gyanús.

Gyanús szerzőt olvasva én is gyanússá váltam. Hiába húztam az okkerhez vöröset, a zöldhöz narancsot vagy barnát. A parkok, a szaladgáló kutyák és játszó gyerekek között a környezet magába szívott, a városban viszont szinte világitottam. Mégsem bántott a dolog, mert tudtam, hogy valahol azért mégiscsak egy Szép Sziget vagyok. Néha okker, néha zöld, de mindenképpen szép, és mindenképp örül.

A héten egy elsőkötetes antológia került a kezembe. A romániai Korunk Kiadó jelentette meg *A meghajlás művészete* (2008) című kötetet, amelyben tizenegy fiatal alkotó művei (prózai és versei) láttak napvilágot. Bálint Tamás (1985) egy versét közöljük. Egy szerepvers villoni, középkori balladaformában.

Bálint Tamás

A fiatalságról

*A minap állva a piacsoron
mozogni vélek egy leánykezet
és hátra sem tekintve gondolom,
lám, a kecses kéz nekem integet;
merész álmomból – hűtve szívemet –
a józan ész sietve kitakar,
már rég voltam üde s fiatal.*

*Fojtó dacként szorít a torkomon
az érzés, hogy a hölgy észrevett,
szeretném, de nem vehetem zokon,
teszem, mit egy vén csataló tehet:*

*örül s tűr, ha megéli a telet,
hisz csak szöszmöt, mi egykor viadal,
már rég voltam üde s fiatal.*

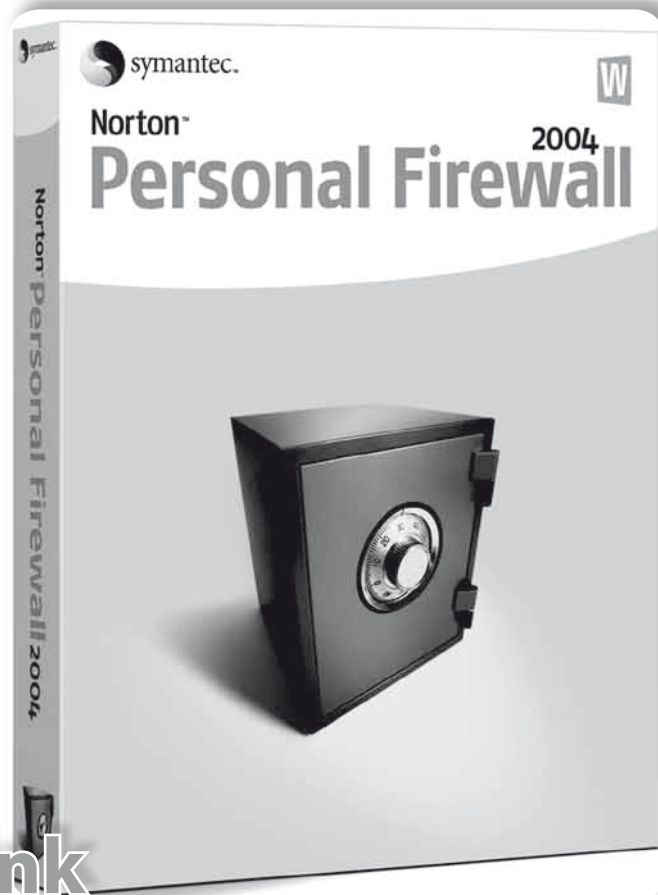
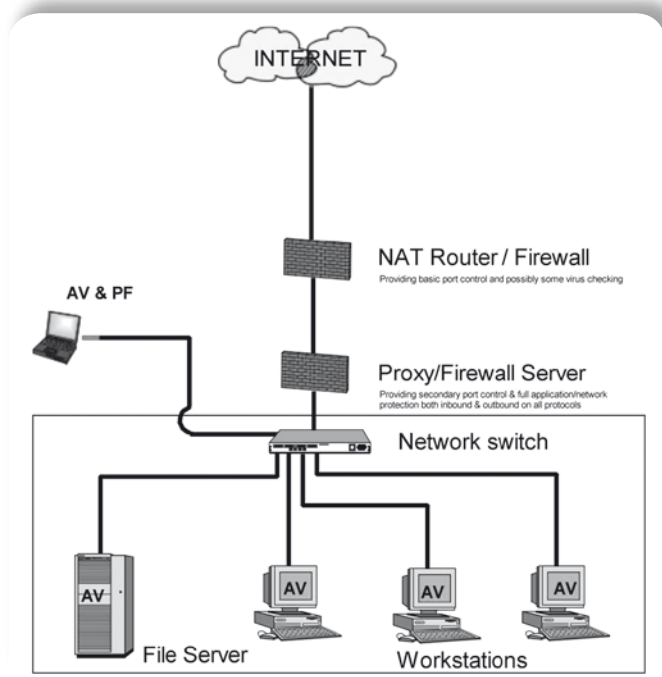
*Érényeit tán nem is számolom,
a szeme – átragyogva a teret –
a túlsó partot nézi csillogón,
ám nekem csak görbe tükör lehet:
ráncaim látom a szépség helyett,
s hogy így szeretnék tetszeni, zavar,
már rég voltam üde s fiatal.*

Ajánlás

*Uram, vesd, légy szíves, felém szemed,
és lásd meg végre, szolgálj mit akar:
újraélném huszadik évemet,
már rég nem voltam üde s fiatal.*

KOMPUTER

Hogyan netezzünk abszolút biztonságosan?

Netezgetünk, netezgetünk, aztán hopp, egy vírus, hopp, egy trójai. Mit tegyünk ezek ellen? Az első lépés, még mielőtt elkezdjük a netezést, egy tűzfal és egy állandóan a gépre vigyázó antivírus program használata. Ez a két dolog az alap, ezek nélkül még véletlenül se induljunk el. Antivírus programnak a NOD32 vagy a Norton 360, esetleg az F-Prot szoftverek megfelelőek lehetnek, de megfelel az ingyenes Avast is. Az antivírus programok minden esetben beülnek az óra mellé a böngészőben és állandó védelmet nyújtanak – érdemes őket úgy beállítani, hogy magától leszedjék maguknak a frissítéseket a netről, így csak akkor kell velük foglalkozni, ha fel kell újítani az előfizetésünket.

Ami még fontos, hogy a gépünket magát is tartsuk naprakészen – nem véletlenül ugrál fel naponta többször is az óra mellett levő kis, sárga, pajzsot formázó ikon a Windowsokon, ne kattintsuk le, hogy „majd később”, hanem bizony frissítsünk, nem véletlenül készítették el a patcheket, azaz foltokat a rendszerünkhöz. A biztonsági réseket így teljesen kiküszöböltük.

Ha ez is megvolt, végre tényleg kimehetünk a netre és böngészhetünk, ahogy kedvünk szottyan. Vagyis azért annyira nem. Levelezés közben több dologra is ügyelnünk kell:

- Ne nyissunk meg gyanús felhívólótól származó levelet. Az angol nyelven írt levél, benne reklámmal, linkkel, letölthető tartalommal 99 százalékkal, hogy spam. Linkre ne kattintsunk, csak ha olyasvalaki linkel, akiben

megbízunk. És bizony azt a levelet, amit saját magunktól kapunk, abban a pillanatban töröljük – nem vicc, a spammerek bárkit beírnak feladónak, a gyanútlan felhasználók pedig bedőlnek.

- A bankunk, internetszolgáltatónk és egyáltalán semelyik szolgáltató nem fog nekünk e-mailt küldeni azzal, hogy adjuk meg újra a felhasználónevünk és jelszavunk, netán a számlaszámunk, mert valamiért szükség van rá. Nehogy megadjuk (ilyen leveleket kaptak nemrég az EUNET felhasználói, de ezek természetesen nem az EUNET-től származtak)! Ha a bank becsődölne, azt nem e-mailből fogjuk megtudni, illetve a bank fiókintézete sem e-mailen keresztül tárgyal a felhasználóval a számlamozgásairól. Csak olyan domainnéven írjuk be az adatainkat, amely valóban a banké. Ha feltörné a bank honlapját, arról abban a pillanatban értesülhetünk bármely, biztonsággal foglalkozó honlapon, így érdemes ilyesmire feliratkozni. Az is gyanús, ha a „bank” ilyen jellegű levele telis-tele van helyesírási hibákkal.

A jelszavunkra és felhasználónevünkre különösen ügyeljünk. Ha nem szeretünk jelszavakat kitalálni és háromhavonta cserélni (pedig ez lenne az ajánlott), akkor legalább annyit tegyünk meg, hogy legyen olyan, jó erős jelszavunk, amit kizárólag az e-mail címünkhöz használunk, hogy ne legyen könnyű feltörni – ha valaki megszerzi az egyik jelszavunkat, akkor ne tudjon vele mindenhova belépni. Az erős jelszóban van kisbetű, nagybetű és szám.

Mostanában biztos sokan találkoztak azzal a jelenséggel, hogy valaki MSN-en elkezdett nekik írogatni, olyankor, amikor nem is volt MSN-nél, és olyan rossz helyesírású angolsággal ajánlott linkeket, hogy arról még egy tájékozatlan egyén is levágja rögtön, hogy az spam. Ennek az az oka, hogy a meghackelt MSN-fiókú ember (aki tudtán kívül küld üzeneteket) bizony rákattintott egy ilyen linkre, és ott botor módon megadta az MSN-es felhasználónevét és jelszavát – vagy pedig máshol nyomozták le a más oldalhoz tartozó jelszavát, de az ugyanaz, mint amit az MSN-en használ. Ezen „könnyűszerrel” lehet segíteni: MINDEN jelszót meg kell változtatni, azon nyomban.

Szoftvereket letölteni mindig rizikós, így csakis ellenőrzött forrásból tegyünk, előzetesen tájékozódjunk az adott programról Google-on keresztül. Minden alkalmazásról van pár teszt – lehet, hogy elvesz pár percet az életünkből, amíg átrágjuk magunkat a keresési találatokon, de az sokkal több időbe telik, amíg az esetleges trójait legyaluljuk a gépünkről. Ugyanez áll a warez-témára is: bár semmi esetre sem helyeseljük a filmek/zenék illetlen forrásból történő megszerzését (a dolog ráadásul teljesen törvénytelen), attól még a jelenség létezik, nem tehetjük meg tehát, hogy tudomást sem veszünk róla. Szóval ha már torrentezünk, vigyázzunk, hogy „jó minőségű” fájlt szedjünk le. A filmek bemutatói kor például általában már fent van pár torrentfájl, ezek teljesen biztonságos vírusfájlok, ne tévesszen meg minket az, hogy mennyien töltik, inkább várjunk pár napot.

Kos

Ez a hét a meglepetések ideje. Valamiről már régóta álmodozol, és most úgy tűnik, hogy meg is kapod. Készíts egy listát, hogy melyek azok a dolgok, amelyekre igazán vágyasz, s mindennap pillants a „gyűjteményedre”, ez hozzásegít a céljaid eléréséhez. A hétvége nagyon jó hangulatban telik majd, jó emberek vesznek körül, és rengeteg szeretet.

Bika

Egyedül érzed magad, senki sincs, aki törődne veled, akit foglalkoztatnának a problémáid – legalábbis te így látod a helyzetet. Ne légy elkeseredve, mert ez egyáltalán nem igaz, van valaki, aki tűzbe menne érted, csak nem akard észrevenni. Boldog lehetsz, hogy ilyen figyelmes barátok vesznek körül.

Ikrek

Mindent túl különösnek látsz, s emiatt nem mersz elmozdulni egy irányba sem. Légy egy kicsit lazább és kevésbé megfontolt, mert különben rengeteg klassz élményről maradsz le. Egy régi ismerősöd által eszedbe jutnak az elfeledett dolgok, melyek némelyike visszatekintve fantasztikusnak, másik része kiábrándítóan tűnik.

Rák

Tölts több időt a családdal vagy a barátaiddal, hiszen jót tesz neked, ha úgy érezheted, tartozol valahova. Itt az ideje, hogy egy kicsit részletesebben is beavasd őket az életedbe. Meglepő módon sokkal jobban élvezed, mint gondoltad.

Oroszlán

A héten egy nagy ünneplés várható, melynek ezúttal nem te leszel a főszereplője. Ezt nehezen fogadod el, ugyanis imádsz a középpontban lenni. Hagyd meg az esélyt másoknak is az érvényesülésre, főleg ha az illető egy barátod.

Szűz

Ez a nap arról szól, hogy segítesz másokon. Kérj tanácsot a szeretteidtől, biztosan kitalálnak egy jó megoldást. Tele vagy energiával és lelkesedéssel, úgy érzed, hogy bármit véghez tudsz vinni. Nagyon szép dolog tőled, hogy nem a saját érdekeidet lesed.

Mérleg

Le vagy lassulva, ehhez vezetett a korábbi örület. Nagyon jól érezted magad a barátaid társágában, de már régóta tudod, hogy ez neked nem elég. Sokkal többre vágyasz ennél, úgy érzed, megrekedtél egy szinten. Valakinek szüksége lesz a segítségére. Mivel egy hozzád igazán közel álló személyről van szó, természetesen nem hagyod magára, de jelentős visszaesést tapasztalsz majd emiatt a saját dolgaiddal.

Skorpió

Ne aggódj, ha valami nem úgy alakul, ahogy azt korábban eltervezted. Bár úgy érzed, hogy a kudarc nem motivál, azért van benned hiúság, csak azért is megmutatod, mit tudsz. Koncentrálj tehát önmagadra, próbáld meg leküzdeni a korlátaidat, majd a hét második részében már élesben is lesz alkalmaid megmutatni, mit is tudsz valójában.

Nyilas

Egy kicsit levert vagy, ezért igazából semmihez sincs kedved. Valami nagy dolgot szeretnél létrehozni, de egyelőre ennek semmi esélyét sem látod. Emiatt még ne keseredj el, próbáld megőrizni a vidámságod és az érdeklődésed. A hétvégén egy kisebb változáson mész keresztül, átértékeled néhány korábbi tettet. Felesleges azon gondolkodnod, hogy mi lett volna, ha... Inkább koncentrálj a jövőre, a régi dolgoknak csak a tanulságát vond le.

Bak

Vidáman telik a heted, végre kipihenheted magad, rendeződnek a gondolataid. Ez most a feltöltődés időszaka, ne akarj kiugró teljesítményeket elérni, az majd később jön. Egyelőre még nem állsz készen. Végre jut időd arra, hogy magaddal is foglalkozz, ne csak a sikert hajszold mások számára.

Vízöntő

Ne hagyd magad irányítani olyan emberek által, akiknek egyáltalán nem adsz a véleményére. Ki kell állnod magadért. Egy fontos információ jut el hozzád, amelyből sajnos téves következtetéseket vonsz le, s így nemcsak a magad, hanem mások életét is megkeseríted. Alig győződ a bocsánatkéréseket, rettentően furdal majd a lelkiismeret, hogy ekkora vihart kavartál a semmiért. Most már te is tudod, hogy meg kell gondolnod, mielőtt legközelebb kinyitod a szád.

Halak

Fontos számodra a kényelem, de nem ez az elsődleges szempont ahhoz, hogy jól tudd érezni magad. Ha vendégségbe mész, ne fitymáld le mások büszkeségeit, hiszen az igen fontos a számukra. A hétvégén remek programot szerveznek számodra a barátaid, a meglepetéstől alig jutsz szóhoz. Boldogsággal tölt el, hogy ennyire fontos vagy nekik, és megfogadod, hogy mindenképpen megpróbálsz viszonzni valamivel a sok törődést.

A bevásárlás illemtana

Életünk elmaradhatatlan része a bevásárlás. Bizonyára ti is gyakran elkíséritek édesanyátokat vagy a nagymamát egy-egy bevásárlókörútra és segítetek a nehéz csomagok, szatyrok, kosarak cipelésében. Ez külön dicséretes dolog, ám most arról szólnunk, hogy közben számtalan alkalom nyílik arra, hogy előzékenységet mutassunk és illemtudóan viselkedjünk.

Az üzletbe való belépéskor adjunk előnyt a kifelé tartó vevőknek, az idősebbek előtt pedig udvariasan tárjuk ki az ajtót. Belépéskor és távozáskor illik köszönni, kivételt ez alól csak a nagy áruházak, önkiszolgáló büfék, például McDonald's képeznek, ahol sűrű a forgalom, a kiszolgálók az ételek készítésével, adagolásával és csomagolásával vannak elfoglalva. Kisebb üzletbe lépve előfordul, hogy az elárusító nem köszön vissza, mert éppen kiszolgál valakit, ezen ne sértődjünk meg. A boltokba ne lépjünk be fagyaltot, jégkrémet nyalogatva vagy éppen hot-dogot falatozva. Az üzletekben a székek, a napjainkban épült nagyáruházakban a padok a vevők kényelmét és pihenését szolgálják, azokra kérdés nélkül nyu-

godtan leülhetünk. Akár a szülőikkel, akár egyedül vásárolsz, tartsd be az illemszabályokat!

Olykor az üzletekben kénytelenek vagyunk sorba állni. Gondoljunk arra, hogy mindenkinek drága az ideje, ne tartóztassuk fel az eladót és persze az utánunk sorakozókat sem azzal, hogy fölöslegesen sokat kérdezzünk vagy személyes dolgainkról csevegünk.

Ha nem tetszik az áru, megfelelő magyarázattal adjuk vissza, de ne tegyünk rá megjegyzéseket. Ne felejtjük el megköszönni a kiszolgálást. Ha nem akarunk vásárolni, ne szórakozzunk azzal, hogy előhozatjuk az összes árut. Viszont jogunk van több árut megnézni, okosan mérlegelni, majd választani és fizetni. A pénztárnál, a fizetésnél természetes dolog a becsületesség. Ha vásároltunk, fizetnünk is kell! Csalni különben sem érdemes, mert ma már szinte mindenhol működnek ipari kamerák. Viszont vegyük figyelembe, hogy bárki tévedhet, amennyiben a pénztáros elszámolja magát, kötelességünk szólni, visszaadni a pénzt, ha többet kaptunk vissza.

T-z

Fejkendők

Az első fejkendők igazán tündökletesek voltak, aranyszínű, kézzel szövőtt anyagból készültek, kígyómedál volt a díszük. A kendő szára kétoldalt a mellkasra ért, hátul összesodorva záródott. Tutankhamon és más fáraók éke volt. A szfinx ma is ilyet hord. Nálunk igazi falusi lakodalokban „bekötik a fejét” a menyasszonynak: éjjel után menyecskésen hátrakötött kendő – bár egészen másfajta, mint a fáraóké – kerül a fejére, szimbolizálva asszonnyá válását. A népi kultúrában az asszonyok kötelező viselete volt. Jellemzően másként kötötték meg munkához és ünneplőhöz. Falun egészen a '70-es évekig tartotta magát, sőt temetéseken idős asszonyok méltósággal viselik ma is. A kendő, éppúgy, mint a fátyol, szimbolikus jelentéssel bírt. Már a kora középkorban a női ruha kiegészítőjeként szerepelt a fejet is eltakaró köpeny vagy hosszú fejkendő. Hajukat a Biblia előírásai értelmében csak a hajadon lányok mutogathatták, az asszonyoknak el kellett takarniuk. Később a vállra boruló, gazdagon díszített csipkekendő jött divatba. Majd következtek a párták, főkötők, kalapok, ám az 1940-es évek közepén ismét felbukkant, a nők cicás kis fejet alkottak maguknak a fejtetőn megkötött, turbánszerű kendőjükkel. Ezután jött a selyemből, műselyemből készült, áll alatt szomorúan megkötött kendő, amit a sokkal vidámabb változat követett, amikor is a nyakban lógó csücsköket hátrahúzva, a tarkón lazán összefogva kötötték meg a tupírkonty alatt. Ennek oroszos, „bábuska” változata a homlokot is takarta, télen nagyszerű lett volna arcüreggyulladással szemben, mégsem lett túl népszerű.

Hogyan erősítheted az önbizalmadat?

Az vagy, akinek gondolod magad? Nem? Ha elégedetlen vagy önmagaddal, figyelmembe ajánljuk a következő tanácsokat:

1. Semminek sem kell olyanak maradnia, amilyen. Egyedül rajtad áll, hogy úgy alakítsd az életedet, ahogy neked tetszik.

2. Megvan hozzá az erőd, hogy elrendezd az élet problémáit. Ugyanis sokkal bátrabb, okosabb, sikeresebb, ügyesebb és teherbíróbb vagy, mint gondolnád!

3. Nem kell mindig mindenkivel szemben megértőnek lenned.

4. Figyelj az álmaidra! Gyakran a tudatalattid és az elfojtott vágyaid jelennek meg bennük.

5. Hallgass a belső hangra! A megérzés sok esetben segíthet helyes döntést hozni.

6. Szerezz segítséget! Kérd meg a legjobb barátodat, barátnődet, valamelyik osztálytársadat, hogy árulja el, mi az, amit különösképpen sokra becsül benned. Bíz a megítélésükben!

7. Menj oda mindennap másokhoz, például az üzletben, az utcán. A kapcsolatteremtés bátoriságot követel – a sikerélmények pedig erősítik az öntudatot.

8. Érdeklődj embertársaid iránt. Tud meg, mit gondolnak, mit cselekednek.

9. Képezd magad! A tudás hatalom, amelyet saját magad előnyére használhatsz.

10. Ne rejtse véka alá tudásodat. Légy büszke az eredményeidre. És mindenképp élvezd a többiek elismerését!

A felsősök

Az alsósok és a tanító nénik

Már negyed évszázada, hogy az óbecsei Népkönyvtárban könyvhónap alkalmából irodalmi és képzőművészeti pályázatot írnak ki az általános és a középiskolások részére. Így igyekeznek minél több olvasót toborozni a könyvtárba. Kell is ma, a komputer világában, amikor valljuk be, háttérbe szorult a könyv. A díjkiosztásra november 26-án került sor a könyvtár szép dísztermében.

A tanulókat, s az őket kísérő tanárokat, tanítókat, valamint a köszönőlevelet Toll Irén, a könyvtár gyermekosztályának könyvtárosa köszöntötte.

Az alsósok rajzoltak: Itt van az Ősz, itt van újra és Lépten, nyomon személtbe ütközöm címmel. Összesen 27 rajz érkezett, melyeket Toll Eleonóra, az újvidéki Képzőművészeti Akadémia harmadéves hallgatója bírálta el. Az 1. és 2. osztályosok közül 1. Budai Viktor (Sever Đurkić iskola), 2. Kovács Gábor (Sever Đurkić iskola), 3. Kovács Richárd (Zdravko Gložanski iskola). Különdíjat érdemelt: Bezeg Réka (Sever Đurkić iskola).

A 3. és 4. osztályosok kategóriájában 1. Kovács Jónás (Sever Đurkić iskola), 2. Bozsóki Petra (Sever Đurkić iskola), 3. Sinkovics Zalán (Sever Đurkić iskola).

A felsősök két kategóriában versenyeztek. Az ötödikesek és hatodikosok két téma közül választhattak: A varázsló kalapja, Pillanatképek a könyvtárban címmel írhattak fogalmazást.

A hetedikesek és nyolcadikosok pedig: Az erőszak nem iskolai tantárgy, A bolygónk jövője címmel pályázhattak.

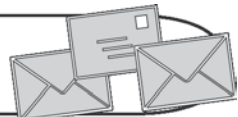
A bírálóbizottság: Nacs Gabriella (pedagógus), Ricz Róbert (újságíró) és Toll Irén (könyvtáros) a következő döntést hozta:

Az 5. és 6. osztályosok közül 1. Kéring Karina (Petőfi Sándor iskola), 2. Kálmán Szilárd (Sever Đurkić iskola), ketten kaptak harmadik díjat: Tóth Róbert (Samu Mihály iskola) és Ferencz Lúcia (Zdravko Gložanski iskola).

A 7. és 8. osztályosok kategóriájában 1. Horváth Sarolta (Samu Mihály iskola), a két második díjas: Kovács Noémi (Petőfi Sándor iskola), Bognár Róbert (Samu Mihály iskola), és 3. Hain Boglárka (Zdravko Gložanski iskola).

A középiskolások Az én e-életem és Nyitott szemmel címmel írtak fogalmazást. Összesen 42 pályamunka érkezett. A diákok szinte kivétel nélkül a számítógéppel való sok időtöltést elemezzék, bírálják. Bóvíz Izabella fogalmazása befejezésében tanácsokat ad, mivel töltse a fiatal a szabad idejét, helyett, hogy a világhálón lógnak. „A böngészések helyett olvassunk el egy könyvet, járjunk szórakozni, sportolni.

MIZUJS?

Díjkiosztás az óbecsei Népkönyvtárban

Mi másért olvasunk könyveket, ha nem azért, hogy a jó példákat látva a jót kövessük, a rosszat pedig kerüljük? (Hunyadi Mátyás)

Töltsünk sok-sok időt a természetben. A barátokról se feledkezzünk meg! Ne csak a számítógépen keresztül beszéljünk! Én ezekhez a dolgokhoz tartom magam.”

A háromtagú bírálóbizottság: Börcsök László nyugdíjas magyar-tanár, Ferencz Deissinger Hajnalka magyartanárnő és Beretka Csábi Éva újságíró szerint 1. Bóvíz Izabella, a Műszaki Középiskola diákja, 2. Beretka Judit gimnazista, 3. Péter Donald, a Közgazdasági Középiskola tanulója. Különdíjat érdemelt: Arežina Leontina.

Minden tanuló tagsági könyvecskét kapott a következő évre, a díjazottak még könyvjutalomban is részesültek.

Azokkal az első és második díjas tanulókkal, akik olvassák a Jó Pajtást arról beszélgetünk, hogy mit jelent nekik ez a szép elismerés, vajon ők olvasnak-e, hamár ilyen szépen tudnak fogalmazni, ugyanis a tudósok szerint, aki olvas, gazdagabb a szókincse, szebben ki tudja magát fejezni.

„A szakemberek szerint jó volna, ha a pedagógusok továbbképzésen vennének részt e téren, és az iskolában tantárgyként szerepelne az erőszakmentesség” – így fejezte be Horváth Sarolta a fogalmazását.

– Igen, Az erőszak nem iskolai tantárgy címmel írtam meg a dolgozatomat – kezd a mesélésbe Sarolta. – Rámutattam az iskolában a diákok közti erőszakra, a zsarolásokra... Nagyon örülök az első helyezésnek, ugyanis sokat dolgoztam a fogalmazásomon, s mikor kész lettem a magyartanárnőm, Józsa Zsuzsanna is átnézte, kijavította. Igen, sokat olvasok, főleg a gyerekekről szóló könyvek tetszenek. Már nem először veszek részt ezen a versenyen, ötödikben második helyezést értem el, meg tagsági könyvecskét is kaptam. Tavaly nem nyertem díjat, de kaptam tagsági könyvecskét, s mindig is tagja voltam ennek a könyvtárnak. Azt ajánlom a Jó Pajtás olvasóinak, olvassanak minél többet, mert tényleg, aki olvas, annak gazdagabb a szókincse.

Bognár Róbert szintén Józsa Zsuzsanna magyartanárnő tanítványa. Ő is megörült a díjnak.

– Örülök az elismerésnek – mondja Bognár Róbert. – Nagyon jó, aktuális téma volt, le lehetett írni az erőszak jelenlétét. Vettem már részt én is a könyvtár versenyén. Igaz, díjat nem kaptam, de ingyenes tagsági könyvecskét igen. Én is szeretek olvasni, főleg a kalandos, fantasztikus regényeket kedvelem. Meg azokat is szeretem, amiből lehet tanulni, ahol az író a tapasztalatait írja le.

– Én is nagyon örülök az első díjnak – folytatja Kéring Karina, Szűcs Budai Engelbert tanár úr diákja. – Most először vettem részt irodalmi pályázaton, de ott szeretnék lenni máskor is. Sajnos az iskola eléggé lefoglal, így olvasásra nem igazán jut időm. Néha tényleg elkéne a varázsló kalapja. Leginkább a szünidőben olvasok, többnyire ifjúsági regényeket.

– A bolygónk jövője című témát választottam – folytatja Kovács Noémi, aki szintén Szűcs tanár úr tanítványa –, s elég sokat írtam a környezetszennyezésről, sok mindent el tudtam mondani a mindennapi életről, a bolygónkról. Örülök én is a díjnak. Sajnos nem sok időm van, így év közben csak a házi olvasmányokat olvasom. Várom a szünidőt, hogy kedvemre olvashassam az olyan könyveket, melyek életfilozófiát tartalmaznak, melyek el tudnak gondolkztatni. Végezetül Dupák Orsolya könyvtáros gratulált a győzteseknek. Akik nem kaptak díjat, azok számára az ingyenes tagsági könyvecske a vigasztalás. A továbbiakban arra kérte a tanulókat, olvassanak minél többet, s jövőre ismét vegyenek részt az irodalmi pályázaton.

K. E.

Önelemzés

**Nem kell hozzá semmi
egyéb, csak papír
és ceruza.**

1. Melyik a kedvenc állatod?

- a) Macska
- b) Madár
- c) Kutya

2. Melyik a kedvenc színed?

- a) Rózsaszín
- b) Fehér
- c) Fekete

3. Írd le egy veled azonos nemű személy nevét!

4. Írd le egy veled ellentétes nemű személy nevét!

5. Melyiket szereted jobban?

- a) A hegyeket
- b) A tengerpartot

6. Mit szeretsz jobban?

- a) A korán kelést
- b) A későn fekvést

7. Írj egy számot!

8. Melyiket szereted?

- a) Vörös rózsza
- b) Dísznövény
- c) Műanyag virág

9. Melyik a kedvenc évszakod?

- a) Nyár
- b) Tavasz
- c) Tél
- d) Ősz

A válaszok jelentése:

1.

- a) Mindig a középpontban szeretsz lenni.
- b) Szívesen meghallgatod az embereket, és szeretsz beszélgetni velük.
- c) Gyakran helyezed mások érdekeit előbbre a sajátodnál.

2.

- a) Egy kicsit talán maradi a gondolkodásod...
- b) Vannak ötleteid, de egyben hagyományosan is tudsz gondolkodni.
- c) Mindig vannak új és előrehaladó ötleteid.

3.

..... egy hűséges jó barát.

4.

..... az a személy, akihez érzelmileg gyengéd szálak fűznek.

5.

- a) A szerelem körülötted ólalkodik.
- b) Mostanában nem sok esélyed van a szerelemre.

6.

- a) Gyakorlatias személy vagy.
- b) Romantikus beállítottságú vagy.

7.

A hozzád hű barátok száma: .....

8.

- a) Boldog élet vár rád, természetesen hullámvölgyekkel és csúcsokkal tarkítva.
- b) Kiszámítható és biztos élet elé nézel.
- c) Pesszimista vagy.

9.

- a) Nagyon romantikus alkat vagy.
- b) Védelmes természetű vagy, akinek mindig van egy jó, vigasztaló szava mindenkinek.
- c) Tiszta lelkű és őszinte vagy.
- d) Te mindig tudod, mit akarsz.

„Kedves Bori Mária!

A tanév elejétől új fiú jött az iskolába, akivel elkezdtünk barátkozni is. A többiek szerint tetszem neki. Én meg úgy tartom, hogy egy kicsit furak alak. Egyik nap messziről néz és követ a tekintetével, a másik nap meg a mobiljával a lábamat akarja lefényképezni. Mit jelenthet ez, tetszést?

Válasz:

Kedves B. B.!

Azt hiszem, ebben az esetben nagyon is ráérezte a dologra, hogy a fiú körül nincs minden úgy, ahogyan annak lennie kell. Az az igazság, hogy óvatosnak kell lenni, az ilyen „fényképezősdinél”, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy nem mindig jóhiszemű dologról van szó. Megegett már nem egyszer, hogy nem éppen szelíd dolgokra használták fel a főlvételeket, hála a mobiltelefon és a számítógépes programok lehetőségeinek. Sokan sírtak már az ilyen fotók és felvételek miatt. Igencsak kellemetlenül és veszélyeztetve érzik magukat azok, akiket akarattuk ellenére „kapnak le” kamerával. Minden esetre a fiú eléggé éretlenül viselkedik. Azon is jó lenne elgondolkodnod, hogy tényleg tetszik-e neked ez a srác, mert senkivel sem kell, hogy ilyen tolakodóan, „paparazzóként” viselkedjenek. Ha legközelebb ilyen helyzetbe kerülsz vele, egyszerűen mond meg neki, hogy hagyjon békén. Jó lenne, ha nyitott szemmel járnál továbbra is, hogy olyan fiúra találjál, aki több tiszteletet és együttérzést mutat veled és másokkal kapcsolatosan, mint ez a fiú.

„Kedves Bizalmas sorok!

Tizenhárom éves boldogtalan lány vagyok.

A múlt hétvégén összejöttünk a barátnőmmel nálam egy kis dumcsira, és a fiú is, akivel egy hónapja járok (egy évvel idősebb nálam), eljött hozzám. Beszélgetés közben azt vettem észre, hogy az én fiúm nagyon össze-melegedett az egyik barátnőmmel. Amikor rákérdeztem, hogy tetszik-e neki, azt mondta, hogy: „Igen, szuper csaj, jobban tetszik, mint te.” Ledöb-bentem. Elkezdtem sírni. A barátnőm meg úgy tett, mintha semmi sem történt volna. Még mosolygott is. Azóta állandóan együtt vannak. Mit tegyek, mert nagyon boldogtalan vagyok, csak sírok. Kérlek, adj tanácsot!

Baby Blue”

Válasz:

Kedves Baby Blue!

Te tényleg nem tudod, mit kell tenned? Sírni, szomorkodni szabad, egy ideig, mert el kell rendezned magadban a téged ért csalódást. A szerelemnek, ha múlik, fájni kell – éneklük a dalban is. Felejtse el minél előbb a fiút, aki az éretlen, meggondolatlan és tapintatlan viselkedésével, ilyen kegyetlenül elbánt veled. A barátnőt is felejtse el, mert milyen barátnő az, aki mosolyog a saját barátnője fájdalmán. Te is, mint ő, csak magadra gondold a jövőben. Azért mond meg neki, hogy nagyon megbántott, és hogy az igazi barátnő nem úgy viselkedik, mint ő. És szakíts meg vele minden kapcsolatot. De te ne büntesd a világ maradék részét azzal, hogy te is ilyen kegyetlenül viselkedsz majd az utadba kerülő fiúkkal és lányokkal, mint ahogyan veled tették. Gondold arra, amit már nem egyszer leírtam tanácsaimban, hogy úgy viselkedj másokkal, ahogyan te is szeretnéd, hogy veled viselkedjenek. Hogy gyorsabban menjen a „gyógyulás” aktivizáld magad, mozogj, tornázz, sétálj, korizz a barátnőddel, barátokkal a szabad idődben, és ne feledkezz meg az iskolai dolgokról sem, a tanulásról, mert ripsz-ropsz, itt a félév vége.

„Kedves Bizalmas sorok!

Én egy testi és nem lelki dolog miatt jelentkezem, és kérek tanácsot. Tizenhárom éves vagyok. Rettenetesen izzadok, és nagy foltok jelennek meg a ruháimon. Már rengeteg dezodort kipróbáltam, de egyik sem használt, továbbra is izzadságfoltok jelennek meg a trikómon, pulcsimon, ingemen, már öt perc elmúltával is. Szégyellem magam az iskolában emiatt, és mindig van rajtam pulcsi, ami eltakarja a foltot. Normális ez? Másoknál ilyet nem látok. Kérlek, segíts!

Zokni”

Válasz:

Kedves Zokni!

Az izzadás teljesen normális és szükséges fiziológiai jelenség. Ily módon távoznak a szervezetünkben többek között a sejtműködés melléktermékei, lélegzik a bőrünk. Serdülőkorban az izzadás a hormonok hatására intenzívvé és szagossá is válik. Azt mondjuk, hogy ekkor főleg hormonális eredetű. Nem sokat tehetsz ilyenkor, meg kell várni, hogy helyreálljon a hormonális egyensúly. Amit megtehetsz az az, hogy egészségesen táplálkozol, rendszeresen mozogsz. Tisztálkodj rendszeresen, és igyekezz természetes anyagokból készült ruhaneműt hordani (a pamut a legjobb), amit rendszeresen tisztára kell cserélned. Ha szükség van rá, még váltópólót, trikót is hordhatsz magaddal. Legyen nálad nedves törülköző, amivel áttörölöd a hónaljadat. Használj enyhe, tiniknek ajánlott dezodort. Vannak izzadásgátló dezodorok is, de azt még serdülőkorban nem kellene használni, nehogy idő előtt allergiás reakciót váltson ki.

Az aranyostarajos kiskakas

Élt egyszer, éldegélt egy kandúr, egy rigó meg egy aranyostarajos kiskakas. Kiment a kandúr a rigóval az erdőszélre, fát hasogatni. Otthon hagyták a kakaskát.

Elmenőben lelkére kötötték:

– Messzire megyünk, jól vigyázz a házra, el ne kukorítsd magad, hogyha jön a róka, ki ne less az ablakon!

Megszimatolta a róka: távol jár a rigó meg a kandúr, loholt a házikóhoz, s édes nótát fújdogált az ablak alatt:

*Kiskakas, te, kiskakas,
Szép aranyostarajos,
Kényes-fényes szárnyú,
Bársonyos szakállú,
Ábrázatod megmutasd,
Adok neked rézgarast!*

Kidugta a kakaska a fejét az ablakon. Nyakon csípte, karma közé ragadta, vacca felé inalt vele. Jajveszékelt a kakaska:

*Visz a róka, jaj nekem,
Hét határra fut velem!
Hegyen át, réten át,
Erdőn, völgyön, éren át,
Rigó, kandúr, segítsetek!*

Meghallotta ezt a rigó meg a kandúr. Utánuk eredtek, kiragadták a kiskakast a róka mancsából.

Egy napon megint felszedelőzködött a rigó meg a kandúr.

Indultak az erdőszélre, fát hasogatni. Meghagyták a kakaskának, igen szigorúan:

– De most aztán kakaska, nagyon ügyelj magadra! Ki ne nézz az ablakon! Most még messzebbre megyünk, nem halljuk meg, ha kiáltasz!

El is mentek, a róka meg csak ezt várta. Elloholt a házikóhoz, rázendített:

*Kiskakas, te, kiskakas,
Szép aranyostarajos,
Kényes-fényes szárnyú,
Bársonyos szakállú,
Ábrázatod megmutasd,
Adok neked rézgarast!*

Lapul a kakaska, mukkot se szólt. A róka meg tovább fújta:

*Gyerekek jöttek sereggel,
Búzárt szórtak marokkal,
Főlkapkodták a tyúkrok:
Kakaskának mi jutott?*

De már erre kidugta a kiskakas a fejét az ablakon:

– Kukurikú! Az ám, nekem mi jutott?

Elkapta a róka, karma közé ragadta, inalt vele vacca felé. Kiabált a kakaska, ahogy csak a torkán kifért:

*Visz a róka, jaj nekem,
Hét határra fut velem!
Hegyen át, réten át,
Erdőn, völgyön, éren át,
Rigó, kandúr, segítsetek!*

Meghallotta jajveszékeltését a kandúr meg a rigó. Futott a kandúr, röpiült a rigó a kakaska megsegítésére. Utolérték a rókát. Karmoltatépázta a kandúr, csípte-vágta a rigó. Kiszabadult a kakaska.

Telt az idő, múlt az idő, hát egy napon harmadszor is elindult a rigó meg a kandúr az erdőszélre, fát hasogatni. Elmenőben igen szigorúan lelkére kötötték az aranyostarajos kakaskának:

– Ne hallgass ám a rókára! Ki ne less az ablakon! Most még messzebbre megyünk, s akárhogy kiáltasz, nem halljuk meg a hangodat!

Azzal elindultak messzi erdőszélre fát hasogatni. Ott termett a róka megint, s rákezdte az ablak alatt:

*Kiskakas, te, kiskakas,
Szép aranyostarajos,
Kényes-fényes szárnyú,
Bársonyos szakállú,
Ábrázatod megmutasd,
Adok neked rézgarast!*

Lapul a házban a kakaska, kukkot se szólt. Hanem a róka tovább fújta:

*Gyerekek jöttek sereggel,
Mogyorót szórtak marokkal,
Főlkapkodták a tyúkrok:
Kakaskának mi jutott?*

Nem moccan a kakaska. De most újat fúj a róka:

*Emberek jöttek sereggel,
Búzárt szórtak marokkal,
Főlkapkodták a tyúkrok.
Kakaskának mi jutott?*

Nem állhatta meg a kakaska – kikukkantott az ablakon: – Kukurikú! Az ám, nekem mi jutott?

A róka se volt rest: karma közé ragadta a kiskakast, inalt vele vackához, hét határra, hegyen át, réten át, erdőn, völgyön, éren át. Kiabálhatott a kiskakas, ahogy csak kifért a torkán, nem hallotta meg a szavát sem a kandúr, sem a rigó. Mikor este hazatértek, hűlt helyét találták kakas-pajtásuknak.

Futott a kandúr, röpiült a rigó, követték a róka csapáját. Odaértek a róka lyukához.

Kapta a kandúr a guszláját, pengette-zengette:

*Pendülj-zendülj, guszlám,
Szólj, arany húrocskáim,
Benn fekszik-e
Róka-komaasszony
Meleg, puha vackán?*

Felfülett rá odabenn a róka, hallgatta, és azt mondta magában: – Én bizony megnézem, ki az, aki ott kinn guszlát penget, ki az, aki ilyen szépen énekelget.

Felcihelődött, kisompolygott. Elkapta a kandúr, rároppent a rigó, nekiálltak, tépték-rázták. Addig tépték, addig rázták, míg a róka el nem hordta az irháját.

A kakaskát két pajtása beültette nyírfakosárba, szépen hazavitte.

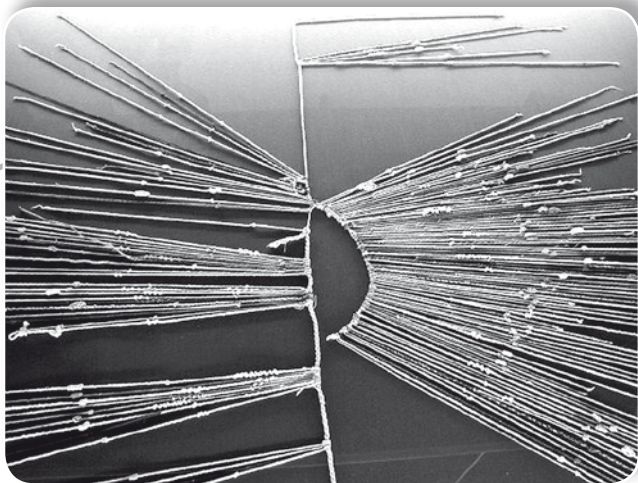
Nyugodtan éltek, békén megfértek, ha meg nem haltak, ma is megvannak.

Alekszej Tolsztoj

Fordította: Rab Zsuzsa

Illusztráció: Kállai Nagy Kriszta

Államtitkok zsinóron

meg és aranyat zsákmányoltak. A pontosan kidolgozott nyilván-
tartásra kiput, azaz „csomóírást” használtak.

A kipu alapvetően egy fő- és több mellékszínorból állt, a va-
riációs lehetőséget a madzagok színével, a rájuk kötött csomó
formájával és számával szaporították. A csomók a konkrét szám-
adatok rögzítésére szolgáltak. Működésük a tízes számrendsze-
ren alapult: alulra kerültek az egyesek, majd a tízesek, százások
és tízezresek. Az egyes helyi értékek között tíz-tíz csomónyi he-
lyet hagytak, hogy oda lehessen kötni a pontos számot. A vörös
szín az uralkodót, a bíbor a hadsereget, a fekete az időt jelölte,
a sárga az aranyra, fehér az ezüstre, a kék pedig a vallás ügyeire
vonatkozott.

A kipuolvasók (kódfejtők) magas rangú köztisztviselőknek
számítottak, tévedésük vagy árulásuk az életükbe kerülhetett.

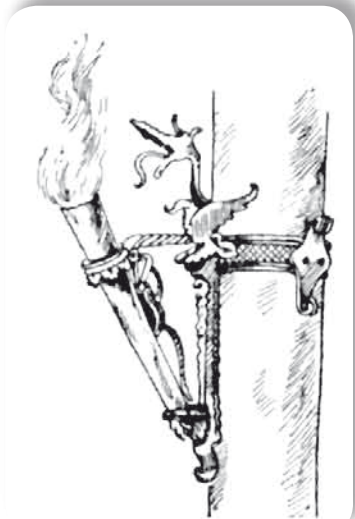
Az inka birodalom magas fokú szervezettsége már a 16. szá-
zadi spanyol hódítókat is meglepte. Elképesztő építészeti
teljesítményük, jól felszerelt hadseregük, kidolgozott adórend-
szerük fejlett nyilvántartás nélkül nem tudott volna működni.
A hivatalnokok mindig pontosan tudták a lakosság számát,
összetételét, mennyi kukorica vagy gyapjúszövet van raktáron az
egész birodalom területén, háborúban mennyi ellenséget öltek

Ha „eltörött a mécses”...

Már a kőkor névtelen feltalálói
rájöttek arra, hogy a gyantás
vagy süllő hús zsírával átitatott fa
jobban, fényesebb lánggal ég. Ké-
sőbb, az ókori otthonokban a tűz-
helyek lángja és a serpenyőkben
égő faforgács mellett gyantával
átitatott faháncslámpások, fából
hasított foklák (világítószilánkok)
és fáklák világítottak.

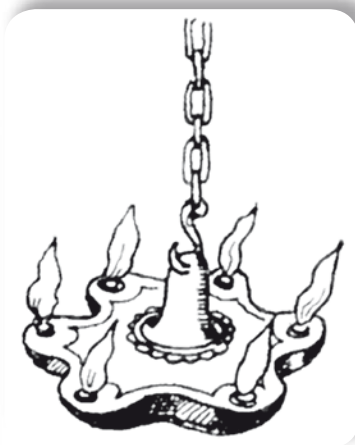
tott a gyerek, és ülhetett sötétben
a család, míg újat nem sikerült vá-
sárolniuk. Az ókori olajmécsesek
késői utóda az 1800-as évek köze-
pe táján feltalált, állítható kanócú
petróleumlámpa.

Cimbora

A fényesen lobogó fáklák
évezredekén át világítottak
az éjszakák sötétjében

Egyiptomban az erősen füstölő
fáklák helyett már ötezer évvel ez-
előtt agyagból készített olajmécses-
sek fényénél töltötték az estéket. És
ha „eltörött a mécses”, bizony sírha-

Az egyiptomiak agyag-, a görögök,
rómaiak bronzmécsesekkel
világítottak, és a csillárt is
feltalálták, olajmécseseikben
egyszerre több kanócot égetve

Különös utazás

• Hányszor vetted nyakadba a világot?

Tulajdonképpen csak kétszer, de már az első uta-
mon is nagyon sokfelé megfordultam.

• Mesénél az élményeidről?

Szívesen. Jártam Tatárországban, de nem tet-
szett, mert ott semmi más nem terem, csak med-
vehús meg füge. Taljánországban pedig majdnem
megfagytunk, mert örök a tél. Voltam Lengyelor-
szágban, Indiában és végül a vele szomszédos Fran-
ciaországban is.

• Milyen közlekedési eszközzel jutottál el ezekre a helyekre?

Gyalog meg lóháton.

• És hazafelé?

Akkor már más terveim voltak. Úgy gondoltam,
végig hajón fogok utazni, de aztán a kedvezőtlen
időjárási körülmények miatt a légi közlekedést kel-
lett előnyben részesítenem.

• Repülőgép? Léghajó?

Egyik sem: felhő és griffmadár.

• Hú, de izgalmas! És ez még csak az első utad.

Beszélnél a másodikról is?

Arról most inkább nem... Lényeg, hogy nagysze-
rűen érzem magam a szigetországban, ahol végül
letelepedtem.

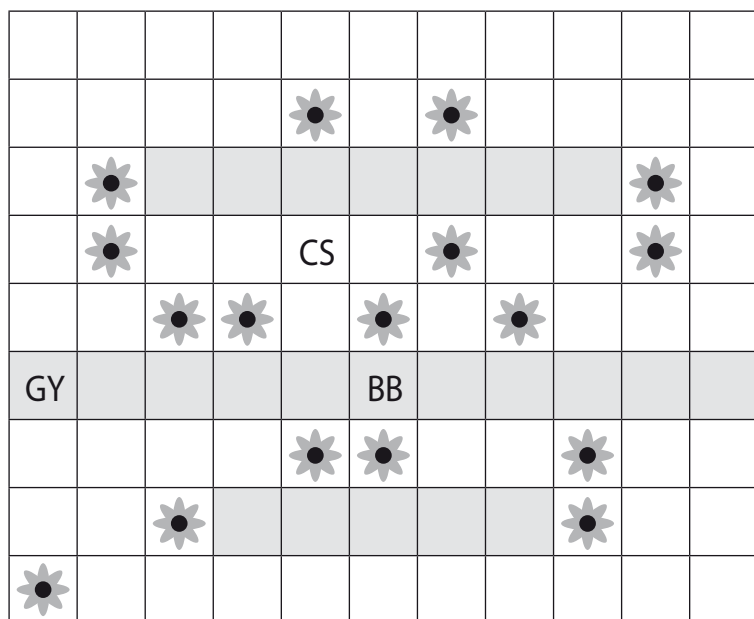
• Igencsak változatos volt az életed. Nem hi- ányzik a kalandozás?

Egyáltalán nem! Miután sikerült a világ legjobb
helyén otthonra lelnem, a legnagyobb társat és
társaságot megtalálnom, nem vágyódom el innen.

*

Vajon kivel folytatták a fenti beszélgetést? Bizto-
san könnyen felismeritek az illetőt a válaszai alap-
ján. Küldjétek be a nevét, jutalmat is kaphattok.

TARKA OLDAL

Berakós trejtvény

- Maga mivel jött a kórházba?
- Infarktussal.
- ...

A poént megtudod, ha berakod a szavakat, betűhalmazokat a rácsba.

Kétbetűsek: AZ, ER, ID, IS, ÍS, IT, NG, NK, RÁ, RG, SO, ZZ.

Hárombetűs: EÁN.

Négybetűsek: AMCSI, ÁRAZ, AZUR, CÁRI, DUMA, IDŐS, ÉCSKA, KRIM, OLGI, RITA, SIMO.

Ötbetűsek: ÁMITO, ÁTÍRÁ, KOLOS.

Hatbetűs: ZIZZEN.

Nyolcbetűs: VARANGYOS.

Kilencbetűs: KATONASÁG.

Tízbetűs: SZORGOSSÁG.

Tizenegy betűs: VADKACSÁZIK.

Betűrejtvények

1

OOOOZAT

 2

P	NCS
A	

 3

S	SZ
KA	
O	MI

 4

K VÉS

Skandináv rejtvény (37.)

December van, az első téli hónap. Ilyenkor a gyermekesereg arra vár, hogy mindent beborítson a fehér takaró, hogy nagyokat lehessen hancúrozni a friss levegőn. A télel és a téli szórakozással kapcsolatos a rejtvény két beküldendő sora.

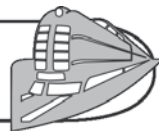
	EGYFAJTA ATLÉTA A KÓRHÁZ JELE	LABORA- TÓRIUM RAGYOGÓ	SZOMORÚ A VÉGÉN GÁZOL	KAPOCS HIDROGÉN	HORVÁT- ORSZÁGI FALU GRAMM	AMERIKAI PÉNZNEM 50	
	A BÚZA IS EZ HABARCS			RÁDIUSZ	LITER	ÓSDI ÁRJELZÉS- SEL ELLÁTÓ	
HIBÁS KEZDET! CSAPADÉK	VÁGYÓDÓ	KÖNNYEZIK „K”	THAIFÖLD MAJDNEM ÁNIZS	MEZŐ- GAZDASÁGI	ÉNEKELT SZÓCSKA ELTULAJ- DONÍT	INDA	
ELSZELŐ AMÁL BETŰI	MAGYAR HELYLSÉG (ÉK. H.) LÉL. BETŰI		ÁDÁM OTTÓ	NYÁRON ÜDÜL	BŐR AKAR A VÉGÉN!	ZIZEGNI KEZD	
	ROBOGNI KEZD MAGYAR- ORSZÁG	DÉL TÓNNA	KELET NÉVELŐ	KOR BETŰI TOR VÉGE		SÍR A BABA ÉSZAK	
					FOLYADÉK	NORD	

A karvalyos zászló

Földes Péter munkája nyomán
írta és rajzolta Fazekas Attila

Timbuktu

Kevés afrikai helységnév idéz fel annyi legendát, mint az európaiak számára sokáig tiltott városnak számító Timbuktu, az utazók álma, akiknek a homokból előbukkanó falak és minaretek látványa az embert próbáló sivatagi átkelés végét jelentette, jussanak csak eszünkbe Rejtő Jenő légiós-regényei... Mecseteit ugyan sosem borította aranyburkolat, mint ahogy a mondák megénekelték, azonban volt idő, amikor a nemesfém bőségesen áramlott a népek, nyelvek és hitek találkozóhelyeként ismert városba. Timbuktu akkoriban nemcsak Afrika nagy piactere volt, hanem a kontinens egyik legaktívabb kulturális központja is.

A 19. század elején Timbuktu legalább olyan legendás, mint ismeretlen városnak számított Európában. Amit tudni lehetett a településről az néhány arab utazó régi beszámolójából származott, hiszen európai ember még nem jutott el Afrika e rejtélyes tájára úgy, hogy élve vissza is tért volna. Az első sikeres próbálkozó az 1799-ben született René-Auguste Caillié volt, aki húszéves korára már két szenegáli expedíciót tudott a háta mögött. A párizsi Földrajzi Társulat tízezer frankot ajánlott fel annak, aki hitelt érdemlő bizonyítékokkal tudja alátámasztani, hogy Timbuktuiban járt. Caillié alaposan felkészült az utazásra, három évig élt a sivatag nomád pásztorai között, hogy elsajátítsa az arab nyelvet és a Korán alapvető tanításait. 1828. április 20-án lépte át a tiltott város kapuját, egyiptomi kereskedőnek adva ki magát. Franciaországba visszatérve – ahol igazi hősként fogadták – megírta utazásai történetét. A könyv 1830-ban látott napvilágot, s még ugyanabban az évben angolra is lefordították. Bár elbeszélése hitelességét később sokan megkérdőjelezték, a mű kétségkívül sikert aratott. Az ünnepelt utazó

afrikai útjai során szerzett betegségében 1838-ban halt meg.

Timbuktu születésekor, a 12. században, a Szaharát harcos kereskedő- és pásztorok, a tuaregek – saját nyelvükön imosagok – lakták. A Niger partvonalá mentén élő egyik csoportjuk elhatározta, hogy állandó táborhelyet létesít a folyó mellett, ahol szüntelen vándorlásaikból visszatérve nyugalmat lelhetnek. A törzs nagy része továbbra is a sivatagot járta, s a táborban csak a nomád életformát már nehezen bíró aggastyánok és az őrség maradt. A telep felügyeletét egy öregasszonyra, Buktura bízta (matriarchális rendszerű társadalomban éltek), így kapta a Timbuktu, a „Buktu őrhelye” nevet. Más források szerint a timbuktu szó jelentése „nagy köldökű asszony” – ez szintén az egykori vezetőre utal, aki sérvben szenvedhetett.

A település hamarosan faluvá, majd várossá fejlődött. A sivataghoz legközelebb eső vízforrásként a Szaharát Etiópiával összekötő karavánutak metszéspontjában fekvő Timbuktu stratégiai jelentősége megnőtt, s a középkor folyamán a térség szinte minden királysága szemet vetett rá. A 14. században a mandingók csatolták a mali birodalomhoz. Uralkodásuk alatt fellendült a Szahara felé irányuló kereskedelem, s egyben szoros kulturális kapcsolatba kerültek az arabokkal. A város lassacskán az iszlám tudomány szudáni fellegvára lett, ahová messze földről érkeztek a bölcsek, tanítók és művészek, könyvtára szinte az egész akkor ismert világ írott kincsét felölelte. Timbuktu virágkorát a marokkói invázió (1591) zárta le, s az 1894-es francia hódítás idejére régi fényéből már semmi sem maradt.

Timbuktu valaha fényűző paloták tarka piacok jellemezték, közel kétszáz Korán-iskolát (medreszét) fenntartó egyetemén 25 000 diák tanult. Mai képét három mecset,

a hajdani tudósok és utazók emlékét idéző néhány rezidencia és egyszerű homokkő, illetve vályogházak határozzák meg. A város temetői vallási vezetők és szentek síremlékeit őrzik.

A szudáni stílusú Dzsingerber-mecsetet Kanhan Musza mandingó uralkodó emelte 1330-ban. A téglalap alaprajzú, lapos tetős épület imatermét 33 oszlopsor tagolja. Minaretjének vályogpilléreit a természeti erők csiszolták ívelté. Szintén a mandingó periódus idején épült a város észak-keleti részén található Szankore-mecset, melynek a bejáratát mór motívumok díszítik. Mai arculatát mindkét imaház a 16. században élt El-Akib kádinak köszönheti, aki mekkai zarándokútja alkalmával egy kötéllel saját kezűleg mérte le a szent Kába-követ rejtő szentélyt, mert ugyanakkorára akarta bővíteni a Szankore épületét.

Timbuktu harmadik mecsetéhez különös történet fűződik. 1400 körül emelte a morabita El-Mohtar Hamalla sejk, hogy egy jóslat szerint eljövendő szentnek ajánlja. Negyven évvel később a prófécia valóra vált: a sivatagból egy Szidi Jahia nevezetű férfi bukkant elő, és a mecset kulcsait követelte. Az imaház ma az ő nevét viseli, sírja is itt található. El-Akib kádi ezt az épületet is felújíttatta 1577 és 1578 között.

Jelenleg Timbuktu létét a homok terjeszkedése veszélyezteti. A sivatag évről évre közelebb ér a városhoz, s a finom szemcsék lassan betemetik épületeit. Legnagyobb veszélyben a Szankore-mecset forog; a Szahara felőli városrészben lévő épület egyik kapuját ellepte a homok, s talán már az egész mecset a felszín alatt lenne, ha falait nem dúcólnák alá rendszeresen a lakosok, akiknek elszántsága az egyetlen erő, mely még életben tarthatja Timbuktu kihunyni készülő lángját.

Meghaladta a százmillió dollárt a Jackson-film nemzetközi bevétele

Meghaladta a százmillió dollárt a This Is It című Michael Jackson-film nemzetközi bevétele. A produkciót jegyző Sony filmstúdió közlése szerint az amerikai és kanadai jegyeladásokat is beleszámítva a júniusban elhunyt popsztár utolsó koncertpróbáiból összevágott film eddig összesen 144 millió dollárt (durván 8 milliárd dinárt) hozott a konyhára. A 111 perces alkotást október 28-án mutatták be. A rendkívüli érdeklődésre való tekintettel az Egyesült Államokban és Kanadában decemberig kiterjesztették a film forgalmazását, holott eredetileg csak két hétre tervezték a vetítést.

Teherautó-baleset

Balesetezett az a teherautó, amely Britney Spears ausztrál turnéjának néhány felszerelését szállította. A szerencsétlenség Parkes városának közelében, egy autópályán történt: annyira erős volt az oldalszél, hogy felborította a teherautót. A kocsi sofőrjét azonnal kórházba szállították – az állapota az első hírek szerint nem súlyos –, és szerencsére Britney Spears színpadi kellékeiben sem keletkezett semmilyen komolyabb kár.

Az énekesnő egyébként mostanában fejezte be egy hónapos ausztrál turnéját, amit rögtön egy komoly rekorddal is megfejtelt: az ottani rajongók ugyanis négy éjszaka alatt összesen 66 247 belépőjegyet vásároltak meg az Acer Arénába, és Britney ezzel felülmúlta az ausztrál létesítmény eddigi legnépszerűbb zenekarát, a Coldplayt.

Tovább robot a Keane

2010. május 8-án egy nyolc dalból álló EP-t jelentet meg a Keane The Night Train címmel. A zenekar egyébként a legutóbbi, 28 országot érintő világkörűli turnén rögzítette a nyolc felvételt, így rengeteg nemzetközi vendégművész szerepel a lemezen, például a kanadai rapper K'Naan vagy éppen a japán MCTigarah.

A Keane jövő nyárra egy különleges turné is tervez, melynek során igen rendhagyó helyszíneken fognak zenélni: az együttes ugyanis angliai erdőkből szeretné bemutatni az új dalokat. A tervek szerint biztosan fellépnek a festői szépségű Bedgebury National Pinetum erdejében, de szeretnének koncertezni otthonuk, East Sussex fái között is.

Új albummal jön Corinne Bailey Rae

2010. február 1-jén kerül a boltokba Corinne Bailey Rae vadonatúj albuma, amit az énekesnő a The Sea névre keresztelt. Erről elsőként az I'd Do It All Again című dal jelenik meg kislemez formában.

„Amikor elkezdtem írni az új dalokat, még nem akartam őket a világ elé tárni, mert olyan meztelenek voltak... de végül megtettem!” – mondta Corinne az új album kapcsán.

A The Sea tracklistája a következő:

- Are You Here
- I'd Do It All Again
- Feels Like The First Time
- The Blackest Lily
- Closer
- Love's On Its Way
- I Would Like To Call It Beauty
- Paris Nights/New York Mornings
- Paper Dolls
- Diving For Hearts
- The Sea

Susan Boyle alázza Rihannát és Eminemet!

A mikor a nem éppen tökéletesre plasztikázott modellformátumú skót „vénlány” a brit tehetségkutató Britain's Got Talent cinikusan vigyorgó zsűrije elé állt, még senki sem gondolta volna, hogy az elkövetkezendő fél évben milyen diadalmenettel masíroz végig Susan Boyle a nemzetközi zenei listákon. Az I Dreamed a Dream album rögtön a Billboard 200-as albumlistájának első (!) helyén landolt, már a megjelenés napján. Elképesztő!

Úgy látszik – és ennek persze mérhetetlenül örülünk –, hogy Susan Boyle különleges hangjára nem csak a Youtube-on voltak kíváncsiak milliók. Az I Dreamed a Dream

albumból a megjelenés első hetében (!) 701 ezer példány kelt el a Nielsen SoundScan felmérése szerint. Az Egyesült Államokban ebben az évben egyetlen lemezből sem sikerült ennyit eladni a megjelenés hetében!

Az eddigi rekorder 2009-ben Eminem Relapse című munkája volt a maga kis 608 ezres példányszámával, szegény Rihanna pedig szemelfedése és mellvillantása ellenére sem közelítette meg ezeket a számokat. Tulajdonképpen utoljára az AC/DC Black Ice-ja teljesített hetessel kezdődő hatjegyű számot 2008 októberében.

Susan Boyle, gratulálunk!

Új Kylie Minogue-album 2010-ben

A z énekesnő a Twitteren kürtölte világgá, hogy a következő nagylemezét a zseniális Stewart Price-szal készíti, aki olyan nevekkel dolgozott már együtt, mint Madonna, Seal és a Killers.

A híres brit producer és szövegíró, Stewart Price felügyeli majd Kylie Minogue új albumának felvételeit, ezt maga az énekesnő jelentette be a Twitteren.

„Ezen a héten már ott volt a stúdióban a producerem... a csodálatos Stewart Price! Jól érezzük magunkat és varázsolunk” – olvasható Kylie rövid üzenetében.

Stewart rendkívül jó választás volt, hiszen ő írta többek között Madonna három legutóbbi sikerdalát, a Hung Upot, a Sorry-t és a Jumpot, de az utóbbi években Seal, a Killers és a New Order albumait is sikerre vitte. Ráadásul nem Stewart Price az egyetlen producer és szövegíró, aki Minogue új nagylemezén dolgozik, hiszen a 2010-ben megjelenő albumra Taio Cruz is készít néhány felvételt.

A Népkörben jártunk

November 26-án a Népkörben Sram Tibor fazekasmester segítségével agyagangyalkát készítettünk.

Tibi bácsi először megmutatta a kelékeket. Ezek a következők voltak: hurkapálcák, melyekkel szemet, orrot és száját lehetett rajzolni, nyújtófa, csipke, melyet, ha rátettünk az agyagra és nyújtófavál rányomtunk, érdekes mintát kaptunk. Utána mindenki kapott egy darab agyagot, amelyet négy különböző nagyságú darabra kellett szétszedni. Majd kis labdákat formáltunk belőlük. Miután mindenki csinált egy anygalkát, a tancsi megengedte, hogy a maradék agyagból díszeket készítsünk. Én még két anygalkát formáltam, valamint gubacsot, két szívecskét és egy jászolban levő kis Jézust.

Nekem nagyon tetszett a foglalkozás. Mások is elmennék.

Imamović Inesz

November utolsó hagyományápolási óráját nem a suliban, hanem a Népkörben tartottuk. Sram Tibor fazekas segítségével karácsonyi anygalkát készítettünk.

Először agyagot kaptunk, amit négy részre kellett osztani. Utána gombocá formáltuk, majd három gombócot el kellett nyújtani. Az egyikből a test, a másikból a szárny, a harmadikból fityula lett. Ezt mind felhígított agyaggal ragasztottuk össze. Készíthetünk még anygalkát, fenyődíszeket és még sok mást is. Tibor bácsi ezután elvitte haza és kiégette őket.

Szeretnék máskor is agyagozni.

Darazsac Diána

November 26-án hagyományápolási órán a Népkörbe mentünk agyagangyalkát készíteni.

Sram Tibor, a mesterünk előbb megmutatta, hogyan kell csinálni. Voltak, akik azt mondták, hogy ez könnyű, de voltak, akik látták, hogy ez nehéz lesz. Mindannyian kaptunk egy agyagdarabot. Abból négy golyót kellett formálni. Az első golyóból lett a test, amit egy nyújtófavál nyújtottunk el. Utána, aki azt akarta, hogy szép díszes legyen, az kapott egy csipkét és ezt rányomta a nyújtófavál. Aztán a szárnyát csináltuk. Az is majdnem úgy készült, mint a teste. Voltak, akik négyszer kezdték újra, mert nem sikerült szárnyformát készíteniük. Mindenkinek a fej megformálása volt a legkönnyebb. Amikor ez megvolt, a fityula következett. Miután kinyújtottuk, a csipkével mintát nyomtunk rá, megrajzoltuk az alakját, majd kivágtuk. Aztán a részeket hígított agyaggal összeragasztottuk. Akinek volt még agyagja, az csinálhatott belőle, amit csak akart. Végül azt mondta a mester, hogy egy kemencébe rakja, és ha valaki nem jól ragasztotta össze, azé égetéskor szétesik. Remélem, mindannyian jól megcsináltuk.

Alig várom azt a napot, amikor megint agyagozhatunk.

Besnyi Botond

J. J. Zmaj iskola, 4. c osztály, Szabadka

CIP – Katalogizacija u publikaciji
Biblioteka
Matice srpske,
Novi Sad

82+79(02.053.2)
ISSN 0350-9141
COBIS.SR-ID
16225794

Vajdaság AT
Oktatásügyi,
Téjékoztatási, valamint
Kisebbségi Titkársága

Szerbiai Művelődési
Minisztérium

A határon túl élő magyarok
megsegítéséért

TippNet INTERNET

Internet szolgáltatás
ADSL - Wireless - DialUp
Számítógépek árusítása
kedvező hitelfeltételekkel
Hálózatok telepítése és karbantartása

(024) 555-765 Karadjordje Uf 2. Szabadka
support@tippnet.rs www.tippnet.rs

Jó Pajtás

Vajdasági magyar gyermeklap

- YU ISSN 0350-9141 ■ Megjelenik a tanévben minden csütörtökön ■ Alapító (laptulajdonos): Magyar Nemzeti Tanács ■
- Kiadja a Magyar Szó Kft., 21000 Novi Sad, Vojvode Mišića 1., Szerbia ■ Megbízott igazgató: **Mihók Rudolf** ■ Főszerkesztő: **Pressburger Csaba** ■ Szerkesztő: **Lennert Géza** ■
- Tördelés: **Buzás Mihály** ■ Szerkesztőségi titkár: **Fehér Mária** ■ Telefon: +381/21/ 475-400-8 (csak telefonon) ■
- Kéziratokat és képeket nem örzünk meg és nem küldünk vissza ■ Terjeszti a Magyar Szó Kft. lapterjesztő osztálya, telefon és fax terjesztési ügyekben: 021/557-304 ■
- Dinárfolyószámla: 340-15329-18 Erste Bank Novi Sad (feltüntetni: Jó Pajtás előfizetésre!) ■ Előfizetés egy évre (kb. 38-42 szám) 2000 dinár (csak belföldi kézbesítéssel) ■
- Előfizetés egy évre (külföldre): a postaköltség változásának függvényében (érdeklődni e-mail-ben) ■
- Készült a Magyar Szó Kft. FORUM Nyomdájában, Újvidéken ■ A nyomásért felel: **Berta Zoltán** igazgató ■
- Jó Pajtás az interneten: URL: <http://www.jopajtas.info> ■ e-mail: szerek@jopajtas.info ■